„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 29 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Liepos (July) 20, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol XXV

MIN... HISTOR... SOCIETY

San Franciscoje Prasidėjo Generalis Streikas

Taikys Lietuvą su Lenkija

Darius-Girėnas Paminėta Kilniai

SAN FRANCISCOJE PRASIDĖJO GENERALIS STREIKAS.

San Francisco. — San Francisco streikas plečiasi. Prie streikuojančių pajurio darbininkų prisidėjo vežikai, dabar dedasi taksikiabų šoferiai ir kiti. Į krautuves nieko neįvežama, net neleidžiama įvežti į miestą daržovių. Todel miestui gręsia didelis trukumas maisto. Prie streiko dar ruošiasi prisidėti statytojai ir kiti. Generalis streikas bus paskelbtas šią savaitę, jei nebus prieita prie bent kokio susitarimo tarpe darbininkų ir darbdavių. Šis streikas paliečia didmiestį, kuriame gyvena apie 1,300,000 žmonių.

Pastaromis dienomis jau pasireiškė net tragedijos. Prie krautuvių maisto pirkėjai sukėlė riaušes. Išdaužyta langai ir nemaža žmonių sužeista. Tvarkos palaikymui, be vietinės policijos ir seniau pašauktos milicijos, dar keli tukstančiai kareivių pašaukta.

Šiuo tarpu San Francisco streikuoja 60,000 darbininkų, o kitame mieste, Oakland, streikuojančių yra apie 45,000. Pagaliau šis streikas apima ne vien San Francisco. Tai tęsiasi 100 mylių Ramiojo Vandenyno pajuriu, pradedant su San Diego, Cal. ir baigiant su Seattle, Wash. Bet San Francisco, kaipo pirmutinė ir svarbiausia streiko vieta, nukenčia ir gal nukentės daugiausia. Netrukus miestą gali ištikti badas delei stokos maisto, kurio del streiko įvežti jau nebegalima. Mieste taipgi pradeda reikšti ir vandalizmas. Miesto gyvenimas suparalyžiuotas: stoka maisto, komunikacijos. Tik 19 iš 3,000 restoranų atdari. Darbdaviai jau samdosi streiklaužius iš kitų miestų. Juos atgabenus — kovos paaštrės.

Matant visa šitai Washingtono vyriausybė deda pastangas streiką kogreičiausiai baigti, tuo tikslu pasiųsdama tris tarpininkus į San Francisco.

TAIKYS LIETUVĄ SU LENKIJA

Varšava. — Iš Kauno, Lietuvos sostinės, gauta svarbių žinių, kad ten, su Lietuvos valdžios žinia, susitvėrė pirmas komitetas, kuris tiesia kelią sutaikyti Lietuvą su Lenkija. Kitos žinios nusako, kad Lietuvos geležinkeliais gabenamos prekės, vieton siųsti jas per Rytų Prusiją, pirmą kartą pasiųsta per Lenkiją. Tai yra svarbus įrodymai, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos greitu laiku turės įvykti taika.

Suartinimui Kauną su Lenkija darbas eina sparčiai ir dabar bus einama prie pakeitimo užsienio politikos, nes naujoji valdžia, kuri susidarė po nepasekmingo Voldemaro ruošto perversmo, didžiumoj susideda iš žmonių, kurie yra priešingi Lietuvos ir Vokietijos susiartinimui.

Tuo tarpu Druskininkuose įvyko Vilniaus parlamento grupės susirinkimas, kuriame dalyvavo ir pulk. Prystor. (Pastarasis nesenai lankėsi Lietuvoje. Red.). Geriausi Lietuvos ir Lenkijos santikių žinovai kalbėjo tų santikių pagerinimo klausimu. Pulk. Prystor kalbėjo kelis sykius. Jis papasakojo apie pasekmes jo kelionės Lietuvoje ir Kaune. Grupė sudarė specialę Lietuvos-Lenkijos reikalų komisiją, kurios pareiga bus gerinti Lietuvos-Lenkijos santikius.

DARIUS-GIRĖNAS PAMINĖTA KILNIAI

New York, N. Y. — Liepos 15 d. sukako lygiai metas laiko, kai iš New Yorko į Kauną išskrido du musų narsieji lakunai, Darius ir Girėnas. Liepos 17 d. taipgi sukako lygiai du metai, kai sužinojome, kad jie žuvo Soldino miškely, Vokietijoje. Šia proga visas lietuviškasis pasaulis kilniai tas sukaktuves minėtomis dienomis paminėjo. Amerikos didmiesčiuose ir mažesniuose miesteliuose, kur tik randasi lietuvių, surengta tam tikslui įvairaus pobudžio pramogos-paminėjimai: viešos prakalbos, prakalbos per radio, paskaitos, gedulingos pamaldos bažnyčiose ir tt. Bene visų žymiausias paminėjimas surengta tai Floyd Bennett erodrame, Brooklyno priemiesty, iš kur metai atgal lakuni skristi pradėjo. Čia pasakyta keletas rimtų prakalbų. Iškilmes rengė ir dalyvumą ėmė Liet. Amerikos Legiono Dariaus-Girėno Postas, Dariaus-Girėno Fondas ir kr. organizacijos. Kalbėjo Lietuvos generalis konsulas pulk. P. Žadeikis, žymi amerikietė lakunė, Viola Gentry, erodromo inspektorius ir kt. Amerikos kariuomenės kapelionas paskaitė atatinkamą maldą, kareiviai trimis salvėmis pagerbė žuvusius lakunus. Trimitas sutrimitavo karišką laidotuvių melodiją-himną. Buvo susirinkę apie 1,500 lietuvių ir gana žymus skaičius svetimtaučių. Paminėjimas buvo žymus ir liudnas. (Plačiau apie tai žiurėkite 8 pusl.)

JOHSON'AS PASMERKĖ VOKIETIJOS NACIUS

Waterloo, Ia. — Liepos 13 d. NRA administratorius, gen. Johnson'as, pradėdamas savo prakalbų maršrutą, čia sakė prakalbą. Be kita ko, jis smarkiai pasmerkė Vokietijos nacių surengtą skerdynę, dabar jau vadinamą „kraujo maudyne". Jis šį Vokietijos nacių įsiutimą prilygino į anais metais Meksikoje siautusią girtų Villos sekėjų gauja, kuri taipgi sukėlė kruviną terorą.

Toks p. Johnson'o pareiškimas ir kritikavimas nepatiko vokiečiams, kurie, per savo atstovą Washington'e, pareikalavo, kad p. Johnson savo pareiškimą atšauktų. Tačiau, kiek vėliau, p. Johnson'as savo pareiškimą atšaukti griežtai atsisakė, nes jis kalbėjęs ne kaipo Jungtinių Valst. atstovas, bet kaipo paprastas pilietis.

VAITKUS SKRIS ŠIO RUGPIUČIO MĖNESY

Chicago, Ill. — Pastaromis dienomis Lituanicos Antrosios mekanikas, p. V. Jasiulaitis, išvyko į Conn. valstiją, kur prižiurės motoro Lituanicos dirbimą. Motoras bus užbaigtas liepos mėnesio pabaigoje ir parvežtas į Wisconsin valstiją, kur lakunas leit. F. Vaitkus lėktuvą parengia tolimai istorinei kelionei. Sakoma, kad skridimas įvyks rugpiučio mėnesio vidury.

New Yorke minint metines Dariaus ir Girėno išskridimo sukaktuves savo kalboje Liet. Gen. konsulas, pulk. P. Žadeikis pareiškė, kad leit. Vaitkus išskris rugpiučio mėnesio vidury iš Floyd Bennett erodromo.

HITLERIS PASITEISINO

Berlynas. — Bėgy savaitės išskerdęs netoli šimto nacių ir „smogininkų" vadų, kancleris Hitleris liepos 13 dieną susišaukė reichstagą (seimą) pasiaiškinti. Jis pasakė ilgą kalbą, kuri perduota per radio visam kraštui ir užrubežiams. Savo kalboje p. Hitleris bandė pateisinti savo suruoštas skerdynes ir nacių žygius. Jis paaiškino, kad gen. von Schleicher ir rudmarškinių vadas Roehm ruošę perversmą, kad nuvertus valdžią patiems prie valdiško vairo atsistojus. Jie abu liko nušauti. Vokietijos gyvenime buvęs tai labai svarbus momentas, kai Hitleris sužinojęs, kad perversmas rengiama. Todel jis, kaipo atsakomingas šalies vadas, įsakęs visus nužiurėtinus vadus šaudyti be jokio pasigailėjimo ir teismo, nes tai reiškė Vokietijos likimą. Todel neištikimųjų sušaudyta 77. (Korespondentų paskelbtomis žiniomis, sušaudytų skaičius yra kur kas didesnis). Tai daugiausia rudmarškinių ir nacių vadai. Skundėsi p. Hitleris is sunkoka akonomine bukle. Ji sunki ypač todel, kad Vokietijos prekės didelėje pasaulio daly boikotuojama.

Skerdynės Vokietijoje tačiau dar nesibaigė. Belaukiant Hitlerio kalbos paskelbta, kad sudarytas specialis tribunolas, kuris spręs visas išdavystes ir politines bylas. Šis teismas pradėjo savo darbą laike skerdynių. Jam užtekdavo trijų minučių duoti kaltinamajam pasiaiškinti ir jį nuteisti mirčiai be teisės apeliuoti. Spėjama, kad šiam teismui bus atiduoti visi įkalintieji socialdemokratai, komunistai ir neištikimieji naciai. Dar nemaža galvų atsiskirs su „griešnaisiais" kunais.

Pono Hitlerio kalba didžiuma vokiečių patenkinti. Bet užrubežiuose ja nusivilta ir į ją žiurima kaipo į vieną didžiausių Hitlerio veidmainysčių. Pavyz., pernai Hilteris pasakė kalbą, kuria stengėsi bendran darban sukviesti visas Vokietijos jėgas. Hitleris pasirodė, kaipo visos tautos vienytojas. Šiems savo kalboje jis išrodo brutalus tiems, kurie bent kuo priešingi jo diktaturai.

PRASISKOLINUSI LENKIJA

Vilnius. — Lenkijos įsiskolinimas Jungtinėms Valstijoms siekia iki $222,560,466. Tuo tarpu Latvija skolinga $7,312,658, o Lietuva tik $6,554,544. Lenkija gyventojų skaičiumi už Lietuvą didesnė 15 kartų, bet įsiskolinimas jos net 34 sykius didesnis. Ir tai tik vienoms Jungt. Valstijoms! O kur dar vidaus skolos ir Francijai, kur svetimais pinigais statyti ir svetimų kapitalų eksploatuojami lenkų geležinkeliai?

ANGLIJA REMIA FRANCIJĄ

Londonas. — Anglijos vyriausybė, per savo ambasadorius Paryžiuje, Berlyne ir Varšavoje, pranešė tų kraštų vyriausybėms, kad ji remianti Francijos sumanymą, kad taikos sumetimais konsoliduoti Europos Rytines valstybes, kuriuo tai reikalu į Londoną buvo atsilankęs Francijos užsienio ministeris Barthou. Anglijos vyriausybė šį žygį atliko užbėgimui už akių kancleriui Hitleriui pirm jo prakalbos pasakymo. Jei Anglija nebutų paskelbusi to savo nusistatymo, tai yra nebutų pareiškusi paramos Francijai, tikimasi, kad Hitleris butų atakavęs numatomą Rytų Europos valstybių pakto sudarymą. Dabar gi Hitleris nė puse žodžio apie tai savo prakalboje neprasitarė.

TRUMPOS ŽINELĖS

Berlynas. — Pastaruoju laiku nusiskundžiama, kad Vokietija neturinti pakankamai gero maisto. Kad apsisaugojus blogo maisto, kuris manoma per pastarus kelis mėnesius gyventojams teikti, vidaus reikalų ministerija sudarė biurą, kurio pareiga bus kontroliuoti maisto kokybę.

Cleveland, Ohio. — Liepos 13 d. čia bedarbiai sukėlė riaušes priešais apskričio šelpimo administracijos biurą. Du darbininkai užvo, trys sužeisti.

Paryžius. — Francijos mokslininkas, Em. Carvallo, skelbia, kad prof. Einsteino garsi realityvumo teorija neturi jokio pagrindo ir neteisinga. Apie tai, esą, patirta tiksliais išmėginimais.

Berlynas. — Kanc. Hitleris paskyrė 32 teisėjus į naujai įsteigtą tautos tribunolą, kuris nagrinės išdavikų bylas.

Santiago, Kuba. — Du kareiviai, trys studentai ir nepažintas civilis žmogus nušauti čia įvykusiose smarkiose riaušėse. Del tos priežasties paskelbta karo stovis .

Bukarestas, Rumunija. — Turani forte susprogo šeši tukstančiai parako. Sprogimas buvo toks didelis, kad žmonės manė, buk žemė drebanti. Vienas kareivis užmuštas, keletas sužeista.

Essen, Vokietija. — Sterilizacijos teismas paskebia, kad Essen'o srity išsterelizuota 90 asmenų, kas kainavo 42,000 markių. Kiek išterelizuota visame krašte ir kiek tai kainuos — bus paskelbta vėliau.

Birmingham, Ala. — Liepos 16 d. čia sustreikavo Avondale medvilnės 350 darbininkų. Tai pirmi žingsniai streiko, kuris rengiamasi paskelbti visoje Alabama valstijoje medvilnės išdirbystėje.
vhd,ra

Iš Lietuvos

ATLEISTAS IŠ PAREIGŲ KLAIPĖDOS KRAŠTO DIREKTORIJOS PIRMININKAS DR. ŠREIBERIS.

Kaunas. — Birželio 28 d. Klaipėdos krašto gubernatorius, p. J. Navakas, atleido iš einamųjų pareigų direktorijos pirmininką, p. Šreiberį. P. Šreiberis atleistas del to, kad nepaisydamas pakartotinų gubernatoriaus įspėjimų, rėmė Klaipėdos krašte nacionalsocialistinį judėjimą, aiškiai nukreiptą prieš Lietuvos suveranumą, siekiantį su jėgos pagelba atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos.

Kadangi del tokio p. Šreiberio elgėsio kilo pavojus Lietuvos teritorijos neliečiamumui, Klaipėdos krašto gubernatorius, nebeturėdamas kitokių priemonių Lietuvos suverenumui apsaugoti, jį nuo direktorijos pirmininko pareigų atleido.

Birželio 29 d. naujos direktorijos susirinkime nauju Klaipėdos krašto direktorium gub. pagelbininkas V. Gailius perstatė Martyną Reizgį.

BAUDŽIA DEGTINDARIUS IR MIŠKO KIRTIKUS.

Birželio 22 d. Kauno apylinkės teisme vienoj salėj buvo sprendžiama apie 30 degtindarių bylų ir apie 50 bylų del valstybės miško kirtimo. Kauno apylinkių degtindariai ir slaptos degtinės pardavinėtojai nubausti nuo 50 iki 300 lt. ir nuo 1 iki 3 mėn. arešto. Už valstybės miško kirtimą nubausta įvairiomis piniginėmis baudomis ir ligi 3 sav. arešto.

VOKIETIJA LAUŽO SUTARTIS.

Jau buvo rašyta, kad Vokietija atšaukus savo veterinorius, nepraleidžia savo teritorija Lietuvos mėsos ir gyvulių tranzito. Vokiečių — Lietuvių prekybos sutarties 19 str. tranzito nuostatuose pasakyta, kad tranzito prekes iš Lietuvos savo teritorijoj vokiečiai negali blogiau traktuoti negu savo prekes tarp savo geležinkelių stočių. Be to, geležinkelių sutartys neleidžia nei normalinių nei tarifinių Lietuvos tranzitui daryti trukdymų. Ir štai, dabar vokiečiai tas sutartis laužo. Klausimas — kas dabar bus? Sutartis numato, kad kilusius del sutarties ginčus sprendžia trečiųjų teismas. Trečiųjų teismui pirmininką, šalims nesusitarus, skiria Hagos Tribunolo pirmininkas.

Iš autoritetingų šaltinių teko sužinoti, kad pirma Lietuva darys diplomatinių žygių, o jei tas nepadės, tada eis į trečiųjų teismą. Trečiųjų teismo sprendimai galutini.

REIKŠMINGI PRISTORO ŽODŽIAI.

Iš gerai informuotų šaltinių Kaune einantis „Sekmadienis" patyrė, kad viešėjęs Kaune Aleksandras Pristoras per pasikalbėjimą su vienu oficialiu asmeniu, paliesdamas lietuvių-lenkų klausimą, yra pareiškęs:

— Lenkijos valdančios sferos, esą, lietuvių-lenkų santikių klausimą laiko labai aktualiu ir tos sferos, beabejo, pasistengs surasti garbingą Lietuvai išeitį.

Lietuvoje Plačiai Minėjo Darių ir Girėną

Liepos 17 dieną sukako metai laiko, kai žuvo Vokietijoje, prie Soldino, musų didvyriai Darius ir Girėnas. Šioms sukaktuvėms paminėti, Lietuvoje išanksto smarkiai prisiruošta. Atėjus tam laikui — visoje Lietuvoje buvo dienų diena. Atidaryta jų kunams mauzoliejus, padėta kertinis akmuo jų paminklui, atidaryta eilė jų vardu gatvių visoje Lietuvoje, pakeisti pakrai ir kitų žymesnių vietų pavadinimai Dariaus ir Girėno vardais.

Be to, tą pačią dieną turėta iškilmingi susirinkimai, šventės skirtos Dariui ir Girėnui ir jų nepaprastam žygiui. Per tokius susirinkimus aiškinta Dariaus ir Girėno skridimas. Taip pat buvo aiškinama ir apie ruošimą naujo skridimo per Atlantiką.

Dariaus ir Girėno žuvimo metinių dieną Kaune prasidėjo Lietuvos išeivių diena, pavadinta Dariaus ir Girėno vardu. Šią dieną suvažiavo visi dabar Lietuvoje viešintieji svetimuose kraštuose gyvenantieji lietuviai. Tai buvo pirmasis žingsnis suartinti Lietuvos išeiviją su čia gyvenančiais lietuviais.

Tiesa, tokia diena jau pernai buvo suruošta, tačiau ji praėjo labai nežymiai, nes buvo siauru mastu organizuojama. Šiemet ji išplėsta ir sujungta su didvyrių žuvimo metinėmis. Ją rengė Užsienių Lietuviams Remti Draugija, padedama Šaulių Sąjungos, Vilniui Vaduoti Sąjungos ir kitų visuomeniškų bei kulturiškų organizacijų.

Ši didi šventė Lietuvoje praėjo kilniai. Tiek ir tokių reikšmingų iškilmių musų senoji tėvynė dar niekad nematė ir neturėjo.

Prusų Lietuvių Net į Rambyną Neleidžia

Penkis šimtmečius Prusų lietuviai, drauge su visais žemaičiais, Rambyno kalne iškilmingai švęsdavo Joninių šventę, drauge gaivindami senoviškas gražias ir brangias lietuviškas tradicijas. Čia jie susiburę prisimindavo senovės lietuvių laisvę, savarankišką gyvenimą, savy ugdydavo tėvynės meilę ir prisirišimą prie savojo krašto.

Rambyno šventę ligi pat Didžiojo Karo Prusų lietuviai kasmet labai iškilmingai švęsdavo. Tik Didysis Karas buvo laikinai sutrukdęs šias tradicijas. Tačiau praėjus karui, tie papročiai vėl buvo atgaivinti. Ir šiais metais į Rambyną iš viso Klaipėdos krašto, Žemaitijos ir kitų Lietuvos vietų suvažiavo minios žmonių dalyvauti toje didžioje tautinėje šventėje. Turėjo čia atvykti ir Prusų lietuviai, dabar gyvenantieji vokiškoje prie spaudoje. Su jais drauge turėjo atvykti ir lietuvių tautos veteranas, Dr. Vydunas. Tačiau paskutiniuoju laiku buvo sužinota, kad vokiečiai lietuviams į Rambyną vykti neleido.

Tokiu vokiečių žingsniu labai pasipiktino visi šventės dalyviai ir visa Lietuva. Nejaugi vokiečiai bijo, kad Rambyno šventė, kurioje dalyvautų ir Prusų lietuviai, pakenktų vokiškam hitlerizmui?

Del šio įvykio labai pasipiktino ir patys Prusų lietuviai. Suspaustomis širdimis, kad negali laisvai nuvykti į garsią lietuvių šventovę, skundžiasi visai lietuvių tautai, pranešdami apie sunkią vokiško nacionalizmo vergovę.

Šiais jau Rambyno šventė, kaip kasmet, taip ir šiemet praėjo labai įspudingai. Čia buvo deginamos „raganos", laužai, dainuojamos dainos, chorai, pra kalbos ir tt. Gražią ir reikšmingą kalbą suvažiavusiems pasakė Klaipėdos krašto gubernatorius, Navakas. Tsb.

Buvęs Lenkijos Premieras Kaune

Birželio 19 dieną per administracijos liniją savo automobiliu į Kauną atvyko buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas ir žymus Pilsudskio draugas, pulk. A. Prystoras. Jo atvykimas į Lietuvą, kaip oficialiai pranešama, yra grynai privataus pobudžio — jis norįs Čiakiškėje aplankyti savo mirusų draugų kapus. Tačiau esant įvairiems gandams apie dabar, neva, vedančias Lietuvos-Lenkijos santikių sunormavimo derybas, tokio žymaus Lenkijos valdančiųjų sluoksnių žmogaus atvykimas į Kauną, Lietuvos visuomenėje sukėlė įvairiausių spėliojimų. Nors kol kas nieko tikro apie Prystoro kelionę pasakyti negalima, tačiau pats jo atvykimo faktas yra labai įdomus ir vargiai ar yra nereikšmingas. Kai kas mano, kad jo atvykimas turi tam tikrų simptomų-reiškinių.

Prystoro kelione į Lietuvą yra susidomėjęs ir užsienis. Jo atvykimas užsienio spaudoje yra labai plačiai svarstomas. Spauda netiki, kad jis butų atvykęs grynai privačiais reikalais. Kai kurie laikraščiai spėlioja, kad Prystoras, esą, norįs išsiaiškinti Lietuvos ir Lenkijos valstybių santikių sunormavimo galimumus.

Pulkininkas A. Prystoras yra Pilsudskio pasitikėjimo žmogus. Prieš Didįjį Karą Prystoras dalyvavo Lenkijos legijonus. Prystoras buvo vienas jų šulų. Po 1926 metų gegužės mėnesio perversmo Lenkijoje, Prystoras buvo du kartu Lenkijos ministeriu pirmininku ir keletą kartų ministeriu. Dabar jis yra vienas vadovaujančių pilsudskininkų valdančio bloko žmonių. Jis yra Pilsudskio partijos seimo frakcijos vice-pirmininkas ir Pilsudskio vienas geriausių asmeniškų draugų.

Beviešint Lietuvoje Prystorui atsitiko ir mažų kurjozėlių. Vienas Kauno lenkas jam įteikė prašymą, kuriame prašė pagelbos, o kitas kaž koks žmogus jam atsiuntė laišką, kuriame nurodė, kad Kaune jam galįs but nemalonumų. Prystoras atsakęs, kad tai jam įprasta. Tsb.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. IMTYNIŲ ARENOJE

Praėjus SLA. 38-tam Seimui, SLA. reikalais imtynės pašalinėje spaudoje padidėjo ir paaštrėjo. Šitos imtynės eina grynai grupiniais sumetimais. Kiekviena grupė bando savintis sau kuodidžiausius kreditus, o sau priešingą grupę stengiasi kuolabiausiai pasmerkti. Ne musų reikalas maišytis į tas imtynes ir nei vienai grupei ieškomų kreditų nepavydime. SLA. organas visuomet stovėjo ir ateityje stovės tik Susivienijimo ir jo narių gerbuvio sargyboje. Tačiau turime pastebėti, kad tomis imtynėmis visai bereikalingai kliudomi Susivienijimo reikalai tokia prasme, jog diskredituojama visuomenės akyse pati organizacija. Tokia idėjinių grupių taktika nėra naudinga Susivienijimui.

Pavyzdžiui, viena pusė puola buvusią Pildomąją Tarybą, visokius priekaištus ir kaltinimus jai darydama, net piktų šmeižtų siekiant. Iš kitos pusės vėl girdima naujai išrinktai Pildomąjai Tarybai net pranašavimais paremti priekaištai ir šmeižtai. Tuo tarpu SLA. 38-tam Seime išrinktos Pildomosios Tarybos sąstatan įeina tik trys nauji nariai, vadinasi, didžiuma senosios Pildomosios Tarybos pasiliko. Todel ir svaidomi priekaištai senąjai Pildomąjai Tarybai paliečia net keturis dabartinės Pildomosios Tarybos narius. Taip pat ir pranašavimais paremti naujai Pildomąjai Tarybai priekaištai liečia tuos keturis Pildomosios Tarybos narius. Nerimta!

Musų supratimu, kaip buvusioji Pildomoji Taryba vadavosi vien geriausiais norais organizacijos reikalus tvarkydama, taip ir naujai išrinkta Pildomoji Taryba vien geriausiais norais vaduodamasi pasiėmė tas atsakomingas organizacijos reikalų tvarkymo pareigas. Kaip buvusieji SLA. viršininkai stengėsi sulig savo geriausių išgalių padaryti viską organizacijos ir jos narių gerovei, taip ir dabartiniai SLA. viršininkai stengsis to viso siekti. Kiek dabartinei Pildomajai Tarybai pavyks pasidarbuoti organizacijos labui, prigulės nemaža dalimi nuo to, kokią kooperaciją SLA. nariai ir veikėjai jai teiks. Todel ir Susivienijimą remianti musų spauda daug geriau padarytų ir Susivienijimui konstruktyviai pasitarnautų ragindama SLA. narius ir veikėjus prie rimto, sutartino darbo organizacijos labui, vietoje sėti neapykantą ir vaidus SLA. narių tarpe savo grupės gyrimais ir jai nuopelnų teikimais, o kitų grupių niekinimais.

Ne vietoje pasigyrimai laimėjimais ir nuopelnais pereitame Seime, kaip lygiai ne vietoje ir nusiskundimai pralaimėjimais. Musų supratimu, pereitame Seime daugiausiai laimėjo Susivienijimas įvestomis organizacijoj reformomis, kurios suteikia didesnes naudas SLA. nariams ir sudaro galimybes sekmingesniam organizacijos plėtimuisi. Ir Susivienijimas laimėjo tik delto, kad visi Seimo dalyviai pilnai suprato reikalingumą tas reformas įvesti. Nei viena idėjinė grupė Seime vien savomis jėgomis, be kitų grupių pritarimo, nebutų galėjus konstitucijos pakeisti ir papildyti. Be pritarimo abiejų didžiųjų grupių nebut buvę galima dviejų trečdalių balsų Seime sudaryti. Todel reikia tik pasidžiaugti, kad SLA. veikėjai organizacijos gerbuvį pastatė augščiau grupinių ambicijų ir vieningai visi Seimo dalyviai kooperavo reikalingų Susivienijimo gerovei ir ateičiai reformų pravedime.

Pakartojame, kad nematome jokio reikalo įsikišti į einančių pašalinėje spaudoje SLA. reikalais imtynių sukurį. Mums kiekvieno Amerikos lietuvių laikraščio kooperacija Susivienijimo labui yra pageidaujama ir brangintina. Idėjinių Amerikos lietuvių grupių spauda gali pati save apginti, todel SLA. organui butų visai ne vietoje vieną ar kitą pusę užtarauti, arba barti. Musų širdingiausiu troškimu yra, kad tose musų spaudos imtynėse kuomažiausiai nukentėtų Susivienijimo reikalai ir prestižas. Galų gale Susivienijimas savo darbų ir uždavinių srityje stovi augščiau visų grupių.

Pasitikime kad praėjus seiminiam įsikarščiavimui pranyks ir musų spaudoje tas karingas grupinis upas Susivienijimo reikalais. Prasidės rimto, konstruktyvio darbo eiga ir ekonominiam sunklaikiui mažėjant bendromis jėgomis galėsime gerokai padirbėti Susivienijimo auklėjimui. Linkėtina tik kad S. L. A. nariai ir veikėjai po senovei pirmiausioje vietoje statytų Susivienijimo gerbuvį ir vengtų visokių nesusipratimų ir vaidų. Teikdami naujajai Susivienijimo vadovybei galimai didžiausią kooperaciją visuose Susivienijimo darbuose, kaip kad buvo teikiama kooperacija buvusiai vadovybei, pirmiausiai pasitarnausime savo brangiai organizacijai. Ir netenka abejoti, kad naujoji SLA. vadovybė tokios kooperacijos iš visų SLA. narių ir veikėjų susilauks.

SLA. 38-tas Seimas įvedė Susivienijimą į platesnį veikimo kelią, tad visi ir eikime tuo keliu vieningu frontu. Buvę visokie nesusipratimai ar užsivarinėjimai lai pasilieka užmiršties dalyku — visi bendrai rupinkimės tik organizacijos tobulinimu ir plėtimu.

—o—

VOKIEČIAI SKUNDŽIA LIETUVĄ

„New York Tribune" dienraštis skelbia žinią iš Berlyno, kad birželio 28 d. Vokietijos vyriausybė apskundė Lietuvą Anglijai, Francijai, Italijai ir Japonijai, kad buk Lietuva laužanti Klaipėdos konvenciją, kuria užtikrinta Klaipėdos kraštui autonomija. Kaip žinoma, Ambasadorių Taryba, kurią sudarė augščiau išvardintų valstybių atstovai, vardu savų valstybių garantavo Klaipėdos konvencijos pildymą. Todel pranešimas nustebo, kad liepos 11 d. išvardintų valstybių ambasadoriai Vokietijai susirinkę ir bendrai su Vokietijos užsienių reikalų ministeriu, baronu von Neurath, pradėjo svarstyti tą Vokietijos skundą prieš Lietuvą.

Vokiečių kaltinimai Lietuvos paremti tuomi, kad Lietuvos vyriausybė atstačius nuo pareigų Klaipėdos krašto direktoriją ir jos pirmininką, taip pat uždarius Klaipėdos krašto seimelį, įvedė naujus krašto apsaugos įstatymus, kurie paliečia mokyklas ir teismus ir ant galo atstačius nuo pareigų Klaipėdos miesto burmistrą. Todel Vokietijos vyriausybė tikrina, kad tokiais savo žygiais Lietuvos vyriausybė paneigia Klaipėdos krašto autonomiją ir sulaužo konvencijos nuostatus. Ir esą tas daroma vien tuo tikslu, kad eliminuoti vokiečių įtaką Klaipėdos krašte.

Nesmagus dalykas, kuomet Lietuva skundžiama del nesilaikymo tarptautinių sutarčių. Tačiau Lietuvos vyriausybei nebus didelių sunkumų nusikratyti to skundo. Užteks atidengti faktus Klaipėdos krašto vokiečių žygių prieš Lietuvos valstybę ir prieš Klaipėdos krašto lietuvius. Negalima nei daleisti, kad Lietuvos vyriausybė drįstų, be jokių faktų Klaipėdos krašto vokietininkų nusikaltimams įrodyti, imtis tokių drastiškų priemonių, kaip pašalinimas direktorijos nuo pareigų ir suareštavimas vokietininkų žymiausių vadų, apkaltintų valstybės išdavime. Jokia valstybė pasauly nekaltins Lietuvos už valstybės išdavikų sudraudimą. Pagaliau reikia pridurti, kad apie uždarymą Klaipėdos krašto seimelio iki šiol jokių žinių neturime. Bene tai bus vokiškų šaltinių išpustas burbulas.

Dabar Lietuvos vyriausybė turi progos atidengti prieš visą pasaulį Klaipėdos krašto vokietininkų ir Berlyno hitlerininkų išdavikiškus žygius prieš Lietuvą. Galų gale šis vokiečių skundas prieš Lietuva gali išeiti Lietuvos naudai. Pasaulis turės progos dar kartą pamatyti kokiais begėdiškais akyplėšomis yra vokiečiai.

—o—

PAKITĖJUS PADĖTIS

Liepos 9 d. New Yorko majoras La Guardia padarė per radio pranešimą visuomenei apie New Yorko miesto šiandieninę padėtį. Tai buvo fiušionistų administracijos šešių mėnesių New Yorko valdymo raportas.

Iš p. La Guardia pranešimo paaiškėjo, kad labai daug progreso gerojon pusėn padaryta per tuos šešis mėnesius. Naujoji administracija ištraukė miesto finansinę padėtį iš korupcijos ir grafto dumblynės, kurion miestą buvo paskandinusi Tammany Hall mašina. Daug taupumo tuo laikotarpiu padaryta ir New Yorkas šiandie jau netik turi atsteigtą kreditą, bet ir be tolimesnio prasiskolinimo visas valdžios aparatas funkcionuoja.

Kuomet fiušionistų administracija paėmė New Yorką valdyti, tai kur tik palytėjo, visomis pusėmis vertėsi grafto ir korupcijos puvėsiai. Tiesiog nejauku darėsi matant, kad taip nesąžiningai galėjo elgtis miesto valdininkai. Todel New Yorkas ir buvo paskendęs skolose ir jau niekas nenorėjo New Yorko miestui skolinti. Naujai administracijai prisėjo gana sunkius laikus pergyventi ir po šiai dienai dar tenka senosios administracijos sudarytas obligacijas nešti. Bet vis tik kartu padaryta žymus progresas gerojon pusėn ir už tai kreditas priguli majorui La Guardijai ir jo vadovaujamai nepartiniai fiušionistų administracijai.

Kitų Amerikos miestų, patekusių į graftu ir korupcija operuojančių politinių mašinų nagus, padėtis yra lygi buvusiai New Yorko padėčiai. Todel Amerikos visuomenei pravartu susipažinti su New Yorko kitėjančia padėtimi, kuomet miesto valdymas pateko į sąžiningesnių valdininkų rankas. Tas aiškiai parodo, kad pagerėja ir pašvarėja net tokis milžiniškas valdžios aparatas, kaip New Yorko miesto administracijos aparatas, kuomet valdžios viršunėse atsistoja švaresni ir sąžiningesni žmonės. Todel labai svarbu į augščiausias valdžioje vietas išrinkti švarius ir sąžiningus žmones.

—o—

DAVATKŲ ZYLIOJIMAS

Amerikos tikybinių ir apsimetusių dideliais moralistais davatkų zyliojimas laiks nuo laiko stipriai pasireiškia visuomeniniam gyvenime. Musų kraštas ilgai neužmirš girtosios prohibicijos, kurią įvedė tų pačių davatkų neribotas zyliojimas. Daugelis Amerikos valstijų ir miestų dar ir šiandie gyvena nesmagumus ir suvaržymus taip vadinamu „mėlynuoju įstatymu", kuris kvailiausiais patvarkymais suvaržo net kulturinį visuomenės veikimą sekmadieniais. Amerikoje yra net tokių davatkų valdomų miestelių, kurių gatvėmis neleidžiama sekmadieniais net automobiliu pervažiuoti.

Vėliausiu davatkų pasimojimu yra „apšvarinti" judomus paveikslus nuo visų „nemoralybių", kuriomis esą piktinama visuomenė, tvirkinama priaugančioji karta ir instiguojamos visokios piktadarybės. Įdomiausias dalykas, kad sensacingiausių laikraščių Amerikoje leidėjas p. Randolph Hearst yra pirmaeiliu šio davatkų zyliojimo vadu. Jei jau judomi paveikslai tiek pikto atneša visuomenės moralybei, tai ką tuomet sakyti apie p. Hearsto leidžiamus laikraščius, kurie vienomis tik sensacijomis užpildyti?

Amerikos judomuose paveikslluose visuomet buvo ir yra perdaug kvailų dalykų, kaip perdėtos meilės scenos, begalinis bučiavimasis, ištvirkusių moterų išaugštinimas, kvailybėmis ir net piktais darbais pasižymėjusių herojų garbinimas ir tt. Bet tokie judomų paveikslų netikslumai turi tik tą blogumą, kad jie nelošia jokios rolės visuomenės auklėjime ir tik bereikalingai laiką žiurėtojams sueikvoja. Čia visuomenės moralybei jokio pavojaus negali buti. Pagaliau, davatkiškais suvaržymais jokios visuomenės gyvenime blogybės nenugalėsi. Tik kulturingu visuomenės auklėjimu tegalima visas blogybes iš gyvenimo prašalinti. Davatkų zyliojimais gyvenimo taisymas jau atgyveno savo laikus.

ŽMONIŲ SVEIKATA

—o—

PIRMA PAGELBA KUDIKIAMS.

Jau pirmiaus buvo Jungt. Valstijų Sveikatos Biuro išdėstyta kaip kudikius sveikus užlaikyti, sveikatos patarimai duoti ir motinoms paaiškinta apie įvairias kudikių ligas. Norime motinoms pranešti, ką daryti kudikiui susirgus, duodant patarimus apie naminius ir pirmos pagelbos vaistus, kurie gali buti naudingi kudikio priežiurai. Visų pirmiausia, ligoms arba nelaimėms pasirodžius, visuomet reikia pašaukti gydytoją, laukiant jo atvykimo kudikio padėjimą palengvinti.

Ar žinai, ką daryti kudikiui apsideginus? Kudikiui apsideginus pašauk gydytoją, nes jeigu labai apsideginęs, gali baisiai, net mirtinai, apsirgti. Kuomet tik lengvai apsideginęs, kuogreičiausia nukirpk nuo kuno drapanas. Nevartok suterštų aliejų arba tepalų. Taip darant, galima kudikį kokia liga užkrėsti. Ant išdegtos žaizdos tuoj uždėk šmotus minkšto švaraus skuduro. Skuduras turi buti pamerktas į vandenį, kuriame įdėta acidum bosicum 2 šauktai į kvortą. Neprileisk oro prie žaizdos. Kuomet skaudėjimas truputį apsistoja, reikia uždėti „zinc oxido" ir aprišti. Tuomet vežk į ligoninę arba pas daktarą.

Ar žinai, ką daryti kuomet kudikis sloga apserga? Paguldyk lovoj ir ten jį laikyk pakol karštis pranyks. Duok mažai valgyti, bet pieno ir apelsino skystimo ir daug vandens gerti. Paliuosuok vidurius. Jeigu sloga neapleidžia kudikį arba vaiką, kreipkis prie gydytojo. Jis galras, kad adenoidai arba tonsilai blogame padėjime.

Ar žinai, ką daryti viduriams užkietėjus? Beveik visuose atvėjuose tiesioginė priežastis yra bude, kuriuo kudikio maistas yra paruošiamas. Tinkamas nustatymas maisto, kad jis sutiktų su kudikio norais ir reikalavimais, dažniausia užkietėjimą prašalina. Gal valgy nėra užtektinai riebumo? Gal perdaug arba neužtektinai cukraus? Gal negana kudikis valgo vaisių ir žalių daržovių? Gal vaikui reikia gerti daugiaus vandens? Gyduoles labai negudru yra naudoti, jei gydytojas to nepataria. Kad atitaisius šiuos dalykus iki šeštam mėnesiui galima vartoti oatmeal vandenį, fruktus, pieninę sriubą ir tt. prirengiant maistą. Vėliaus galima jam duoti keptą obuolį. Svarbu yra pramokinti kudikį prie reguliariško judėjimo vidurių. Jeigu butinai reikalinga kudikiui duoti vidurius liuosuojančių vaistų, tai galima vartoti „milk of magnesia", arba klausk patarimų pas gydytoją.

Ar žinai, ką daryti kuomet kudikis konvulsijoms suimtas? Tuoj nuo jo drapanas atimk, įdėk jį į ceberį ant mažiausia dešimts minutų. Vandenis turi buti 98 laipsnius Fahrenheit. Pabandyti vandenį visuomet įdėk savo nuogą alkunę į vandenį. Uždėk šaltą skudurą ant kudikio galvos ir kaklo. Jeigu žinai, kad konvulsijos užėjo valgant netinkamą valgį, tai greitai duok kudikiui ką nors vidurius paliuosuoti. Laikyk kudikį lovoj pakol pereis. Vėl neužmiršk pašaukti gydytoją.

Ar žinai, ką daryti kosuliui? Neduok kosulio sirapų. **Yra pavojinga.** Klausk gydytojo apie kosulio priežastį ir sek jo patarimus.

Ką darai, kuomet kudikis verkia? Dručiai sergantis kudikis garsiai neverkia. Kuomet kudikis serga — jis dejuoja ir kartais varto galvą nuo vienos pusės į kitą. Verkiantis kudikis paprastai valgyti nenori. Piktai verkiantis kudikis gal miego nori arba negerai paguldytas. Neramus kudikis garsiai verkia. Kuomet verkia su ašaromis akutėse ir užgniaužtomis rankutėmis, tai ką nors ar kur nors skauda. Kiekviena motina turi pažinti savo kudikio verkimą.

Kuomet kudikis verkia, jis kur nors savo kunely jaučia skausmą. Pigiau apsieis jeigu jis išgis pašaukus gydytoją. Daugiau kainuos jeigu vėliaus pašauksi graborių.

Ar žinai, ką daryti katei arba šuniui kudikį įkandus? Neduok kitiems nužudyti gyvulį, bet uždaryk kur nors ir tėmyk ar pasiutęs. Ant žaizdos reikia kuogreičiausia dėti šilto vandens, kad kraujas lengviaus tekėtų. Jeigu šuo pasiutęs, tai žaizdą reikia išdeginti su karšta geležimi. Nors baisiai skauda tą darant, bet gali gyvastį išgelbėti. Tokiame atsitikime šaukkis gydytoją.

Motinos turi žinoti, kaip svarbu yra tinkamai kudikius penėti. Viduriavimo priežastis yra netinkamas arba užkrėstas valgis. Viduriavimu susirgus neduok valgyti per dvylika valandų. Vėl pradedant reikia duoti pusiau maišyto pieno su vandeniu. Per kelias dienas neduok stipraus maisto. Duok kiek nori atvėsinto verdančio vondens gerti. Nenorint šaukt gydytojo, duok sergančiam šaukštuką ricinos aliejaus (caster oil).

Ką daryti, kuomet ausį gelia? Jeigu kudikis dejuoja ir suka galvutę nuo vieno šono į kitą ir neatima rankučių nuo galvos, tai greičiausia ausį gelia. Ausį skauda paprastai po slogos arba liežuvėlio uždegimo. Reikia sergėtis, nes lengva kudikiui kurčiu pasilikti. Ausies gėlimą palengvins sausas karštis, kaip tai bonka karšto vandens arba maišelis sausos įkaitintos druskos. Į ausį reikia įvarvint kelis lašelius šilto glycerino. Niekuomet neapleisk ausies gėlimą. Kaip tik vaikas pasveiks, nuvesk pas ausų gydytoją.

Ar žinai, kad karštis nėra liga, bet ligos apsireiškimas? Nurengk kudikį ir paguldyk lovoj. Duok mažai valgyti, bet daug vandens gerti. Tegul viduriai buna liuosi. Dėk šaltus skudurus ant galvos ir kaklo.

Galvai pradėjus skaudėti, surask priežastį. Gal galvą skauda nuo vidurių užkietėjimo, akių įveržimo, persivalgymo ir tt. Dėk šaltus kompresus ant kaktos ir užpakalio kaklo. Duok įkvėpti komparo, metholo, amonijos, arba „smelling salts". Kaip vaikai, taip suaugę, turi saugotis galvos skaudėjimo vaistų. Jie ypatingai pavojingi vaikams.

Kuomet vaikas nakčia neramus, bijosi, reikia geriaus prižiurėti jo valgį, neduoti jam valgyti einant gulti.

Jeigu kudikis nurytų nuodų, reikia kuogreičiausia vežti į ligoninę. Reikia ligoninės daktarui tuoj pasakyti kokių nuodų nurijo, kad jis galėtų teisingai gydyti. Daug geriaus išvengti nurijimą nuodų, negu bandyti gydyti sergantį kuomet jau nurijo. Motinoms labai svarbu laikyti nuodus kur vaikams neprieinama.

"Lietuvos Žinioms" 25-eri Metai

Vos atgavus Lietuvos spaudos laisvę, 1907 metais, Vilniuje pradėjo eiti „Lietuvos žinios". Šis laikraštis tiek tada, tiek dabar, buvo skiriamas Lietuvos liaudies reikalams. Sunkios buvo anais laikais Lietuvos spaudos sąlygos, dar sunkesnės jos buvo liaudies laikraščiams. Užėmusi kairesnėsės visuomenės gynimo poziciją, „Lietuvos žinios" turėjo atlaikyti smarkesnius puolimus tiek iš dešinėsės visuomenės, tiek iš rusų valdžios. Tačiau tas „Lietuvos žinių" nusistatymo nepalaužė. Jos kaip buvo, taip ir lig šiol paliko Lietuvos valstiečių liaudininkų organu.

Atėjus Didžiojo Karo laikams, kaip daugeliui tuolaikinių labiau išsiplėtojusių lietuviškų laikraščių, taip ir „Lietuvos žinioms" teko kuriam laikui sustoti ėjusioms. Po Didžiojo Karo, dar prieš Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, „Lietuvos žinios" vėl buvo atgaivintos ir jau ligi šios dienos nesustojo ėjusios.

Dabar „Lietuvos žinios" eina Kaune, yra dienraštis, kuris Lietuvoje skaitomas vienas iš įdomiausių ir gyviausių. Jis turi beveik visuose svarbesniuose Lietuvos miestuose ir užsienių centruose savo korespondentus, kurie duoda daug įdomios medžiagos aktualiais vidaus ir užsienių gyvenimo klausimais.

Jubilėjaus proga, „Lietuvos žinios" išleido padidintą, gausiai iliustruotą numerį, kuriame buvo plačiai aprašyta visa šio laikraščio gyvavimo eiga. Ta proga „Lietuvos žinios" gavo daug iš vietinių ir užsieninių laikraščių sveikinimų. „Lietuvos žinių" redaktoriais yra buvę žymus Lietuvos visuomenės veikėjai ir politikai Dr. Kazys Grinius, dabartinis Lietuvos atstovas Vokietijoje, Dr. Jurgis Šaulys, Jonas Vileišis, Mykolas Sleževičius, rašytoja Gabrielė Petkevičaitė, adv. Antanas Sugintas. Dabar „Lietuvos žinių" vyriausiuoju redaktoriumi yra Jonas Kardelis, o jo padėjėjais — Mykolas Januškevičius ir Jonas Šimkus, gi atsakomuoju redaktoriumi yra žymi Lietuvos visuomenės veikėja Felicija Bortkevičienė. Tsb.

Puikios Mintys

Dievašninkystės nužudo religiją, kad išgazdint kvailius su jos vėle.

*

Draugiškumas yra augalas, kurs myli saulę; jis tarpsta blogai debesingoj vietoj.

*

Moters širdis yra senesnė, negu jos galva. Jos emocija yra jos proto motina.

*

Niektikyba yra gyvenimo poezija; todel, ji neužgauna netikingo poeto.

*

Svajonėse ir meilėj nėra negalimybių.

*

Misticizmas yra širdies scholastika, jausmų dielewtika.

*

Spinoza poezijoj pastoja Machiavelli filosofijoj.

*

Pukus darbas yra neišmatuojamas.

*

Moteriai visos moterys yra priešai.

*

Mirtis yra riba, iš kurios ne vienas nebesugrįžta.

V. J. B.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

VYTAUTAS A. VILIMAITIS

Vytautas A. Vilimaitis sekantį rudenį rengiasi įstoti į universitetą studiuoti chemiją. Vietinę High School jis baigė su pasižymėjimais ir stipendija. Taip pat buvo vienas iš geriausių tos mokyklos kalbėtojų ir mokyklos užbaigimo dienoje pasakė prakalbą, tema „Science and What?" Kalba buvo labai turininga. Iš jos galėjo pasimokyti ne vienas ir suaugusiųjų. Vytautas yra savotiško tipo vaikinas. Jis nemėgsta daug draugų ir neieško kompanijų žaidimui, kaip kad daugelis jaunuolių daro. Jis yra ramaus budo, mėgstantis daugiau ką nors studiuoti, už tat ir moksle pasižymėjo kaipo gabiausias studentas. Be savo sunkaus darbo mokykloje, Vytautas eina pareigas SLA. 105 kuopos finansų sekretoriaus, ką labai gerai atlieka. Be to, yra geras smuikininkas ir jau nekartą savo gabiu talentu pasirodė Daytono lietuvių parengimuose. Taigi SLA. 105 kp. ir draugai sveikina jį ir linki šiam jaunam talentui ir toliau sekmingai mokytis. Vytauto tėvams, ponams Vilimaičiams, priklauso didelė garbė už išauginimą gražnai lietuvių dvasioje sunaus, kuris ateity teiks garbę netik savo tėvams, bet ir visiems lietuviams.

M. M.

Jaunieji Profesionalai

Visoje Amerikoje lietuviai turi jau ne dešimtis, bet kelis šimtus įvairių profesionalų: gydytojų, advokatų, vaistininkų, inžinierių ir kt. Šių profesionalų tarpe bene didesnę dalį sudaro čia gimę-augę lietuviai. Nemaža čia gimusių profesionalų yra geri lietuviai: moka gražiai lietuviškai kalbėti, gerai lietuviškai nusiteikę ir veikia lietuvių viešame gyvenime. Yra tačiau ir tokių lietuvių profesionalų, kurie visiškai į lietuvius pamoję rankomis nieko bendro su jais nenori turėti. Yra dar ir tokių jaunų profesionalų, kurie lietuviams nieko nedirba, bet labai nori, kad lietuviai pas juos su patarnavimu kreiptųsi.

Kad lietuviai savuosius profesionalus ir biznierius širdingai remtų, pasigirti negalime. Labai dažnai lietuvis malonėja su bent kokiu reikalu ar profesiniu patarnavimu kreiptis pas žydelį, bet tik ne pas lietuvį. Už tokį elgėsį lietuvių pagirti negalima. Bet nereikia lietuvių paramos reikalauti tokiems biznieriams ir profesionalams, kurie lietuviams nėra žinomi, kurie jokiu darbu savo viengenčiams nepatarnauja, išskyrus savo profesinį darbą, už ką gauna reikiamai atlyginti.

Mano nuomone (ir tai jau ne nauja nuomonė) lietuviai turėtų visame remti savuosius biznierius ir profesionalus. Bet tie patys biznieriai ir profesionalai taipgi turėtų buti žinomi musų viešame gyvenime — dirbti tokius visuomeninius darbus, kuriuos dirbo musų senesnieji darbuotojai. O tokių darbuotojų mums labai reikia. Reikia jų suaugusiųjų ir jaunuolių tarpe. Juo labiau jų reikia tarpe jaunuolių. Juk musų jaunimas, dar galima sakyti, pakrikęs, neorganizuotas. Senesnieji darbuotojai, kaip pats jaunimas sakosi, jų nesupranta ir tinkamai suorganizuoti nepajėgia. Ta pareiga puola patiems čia gimusiems lietuviams, ypač profesionalams — mokytiems žmonėms. Todel jei čia gimęs-augęs profesionalas dirbtų tarpe jaunimo — galėtų daug daugiau nuveikti, negu kas kitas. Ypač daug galėtų prisidėti prie organizavimo jaunimo į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Vienok tokių darbuotojų iš musų jaunųjų profesion. dar veik nesimato. O jau laikas juos matyti. Laikas musų jauniems profesionalams ne vien reikalauti, kad lietuviai juos remtų, bet kad jie patys imtųsi tokių darbų, kuriuos jis privalo atlikti. Tuomet ir jiems patiems bus geriau gyventi — visi lietuviai juos noriai rems, nes jie atliks tas pareigas, kurias apšviestųnija privalo savo viengenčiams atlikti.

Visi jaunieji profesionalai ir biznieriai, kuriems prisieina vien iš lietuvių pragyvenimas darytis, lai įsitėmija šitai: juodaugiau jųs maišysitės tarpe savo žmonių ir tiems žmonėms dirbsite — tuo daugiau tų žmonių į jus del profesinio patarnavimo kreipsis. Tuomet bus gera ir vieniems ir kitiems: profesionalai pasidarys geresnį pragyvenimą, o visuomenė turės daugiau švietėjų ir daugiau kulturinsis. Tokiu budu, rankai ranką plaujant, ir vienų ir kitų gyvenimas bus daug malonesnis ir nereiks vieniems prieš kitus kalbėti ir skųstis, kad profesionalai mus apleidę, kad žmonės mųs neremia.

Jaunuolis K. J.

Karžygius Pagerbus

Liepos 17 dieną visas lietuviškas pasaulis buvo apsidengęs gedula. Visa musų neskaitlinga tauta liudėjo. Visi nuliudusiomis širdimis ir virpančiomis lupomis teikė pagarbos atodusius metai atgal žuvusiems musų karžygiams — kap. S. Dariui ir leit. S. Girėnui.

Kodel taip buvo? Kodel jiems tokia pagarba teikta? Nesunkus atsakymas. Lietuvių Tauta pagerbė tuos du vyrus, kurie buvo pasirįžę atlikti tokį žygį, kokio dar niekas visoje musų tautos istorijoje nėra atlikęs. Jie pirmutiniai iš lietuvių sugalvojo perskristi Atlantiko vandenyną ir pasiekti musų laikinąją sostinę, Kauną, idant tuo budu pagarsinti lietuvių vardą tarpe svetimtaučių ir prikelti lietuvio apsnudusią dvasią. Savo žygin jie rengėsi drąsiai ir tai darė ne ypatiškų ambicijų sumetimais. Tai jie darė, kad pagarsinus musų mažutę tautą kitų tautų akyvaizdoje, kad parodyti, jog ir mes prisidedame prie pasaulinės pažangos, jog ir mums rupi mokslas, kad ir mes siekiame gyvenime augštumų, kokiomis didesnių tautų drąsieji vyrai jau pasižymėjo.

Jų pasirįžimas buvo kilnus ir begaliniai reikšmingas netik patiems lietuviams, bet ir visam pasauliui. Tą tikslą jie, dalinai, atsiekė. Jie savo gana paprastai įrengtu lėktuvu perskrido Atlantiką, padarydami vienu šuoliu tokį skridimo tolį, kokio niekas kitas iki to laiko nepadarė. Jie taipgi pasirodė labai tiksliais navigatoriais. Jie skrido tokiu tiesiu keliu per vandenyną, ko irgi, rodos, iki to laiko niekas neatliko. Jie liko nemirtini netik pas lietuvius, bet ir aviacijos istorijos lapuose. Kol bus minima narsingi skridimai per Atlantiką, tol ir musų žuvusiųjų lakunų vardas gyvuos. Pas lietuvius jie bus amžini.

Tuo tai sumetimu, tais tai išskaičiavimais visa lietuvių tauta liepos 17 dieną žymiai ir minėjo. Minės ją taipgi kitais, trečiais, dešimtais ir daugeliu kitų metų. Minės amžinai.

Šitai aš rašau ne del to, kad jaunuoliams musų lakunų žygį priminti. Ne. Aš žinau, kad nėra tokio lietuvio jaunuolio, kuris apie žuvusius lakunus nežinotų. Todel čia ir nebutų reikalo jiems apie tai priminti. Čia aš noriu tik tai atžymėti, kad kiekvieno jaunuolio pareiga siekti augštumų, ieškoti gyvenime naujanybių, kame nors pasižymėti, kad tuo pasidarius garbės sau ir savo kilmei; kad tuo pakėlus visos žmonijos pažangą. Todel kožno jaunuolio pareiga dirbti ir stengtis nuveikti tokius darbus, kuriais galėtų pasidžiuoti jie patys, jų giminė ir, pagaliau, visa žmonija. To pavyzdžiu yra musų žuvusieji lakunai — Darius ir Girėnas.

Jaunuoliai, ką nors veikdami, visuomet prisiminkite tuos du pasišventusius vyrus, kurie del tautos ir žmonijos labo pastatė pavojun ir paaukojo savo gyvybes.

Filosofas.

JAUNUOLIAI

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinėti "Jaunimo Keliuose" apysakaičių, pasakėlių, eilių, juokų gavosukių bei šiaip įdomių rašinėlių. Taip gi butų malonu, kad jaunuoliai mums pranešinėtų žineles iš savo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižymėjimų ir tt.

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ

HARTFORD, CONN.
Naujas Profesionalas.

Pastaruoju laiku musų mieste apsigyveno ir savo ofisą įsisteigė jaunas gydytojas, Dr. Mindaugis Mikolainis, žinomo Petro Mikolainio sunus. Musų jaunasis profesionalas yra žymus jaunuolis, SLA. narys, todel čia kiek plačiau apie jį ir paminėsiu. Dr. M. Mikolainis yra gimęs ir augęs Brooklyne, kur ir pradinius mokslus išėjo. Pradinę mokyklą pabaigęs, lankė Abraham Lincoln Junior High School. Tai buvo 1923 m. Po to lankė Erasmus High School, kurią pabaigė 1926 m. Tais pačiais metais įstojo į Columbia College, prie Columbia Universiteto, kur mokėsi per tris metus, kaipo New Yorko valstijos ir universiteto stipendiatas. Besimokydamas šioje kolegijoje buvo universiteto leidžiamo laikraščio „Columbian" redaktoriaus pagelbininku, už ką gavo sidabrinį King's Crown. Bachelor of Arts laipsnį gavo 1930 m. ir buvo išrinktas į mokslo garbės draugiją Phi Beta Kappa. Tuo tarpu taipgi prisidėjo prie įkurimo Lietuvių Instituto prie Columbia Universiteto ir buvo jo pirmininku 1929 m. Be to, buvo vice-pirm. prie Pre-Medical Society.

1930 m. įstojo į College of Physicians and Surgeons, kuri tai mokslo įstaiga randasi prie to paties Columbia Universiteto. Čia mokėsi keturis metus ir laikė tris stipendijas arba scholarships. Paskutiniame mokslo mete tarnavo Seton Hospital džiovos ligonbuty, kaipo „Junior Intern'. Medicinos gydytojo laipsnį gavo 1933 m., birželio mėnesy, o liepos mėnesy pradėjo tarnauti St. Francis' Hospital, Hartforde. Tarnaudamas čionai savo gabumu ir maloniu tarnavimu patenkino visus ligoninės gydytojus ir užveizdas.

Be to, jaunuolis Dr. M. Mikolainis nemaža yra padirbėjęs ir lietuvių tarpe. 1924 m. prisidėjo prie sutvėrimo Švyturio Moksleivių Dr-jos, C. Brooklyne ir joje dalyvavo iki 1929 m. Buvo nariu Šv. Jurgio parapijos choro per šešis metus, iki 1930 m. 1927 m. įstojo į SLA. 126 kp., New Yorke, jaunuolių skyrių, o paskui persikėlė į suaugusiųjų skyrių. 1930 metais dalyvavo sutvėrime Dramos Ratelio „Vairo" ir buvo jo nariu, dalyvaudamas vaidinime daugelio veikalų, o svarbiausia „Aušrės Sunuose", kur vaidino Rusteikos rolę. (Tą pat rolę lošė ir šių metų pavasary, kuomet šis veikalas perstatyta Hartforde.) Buvo nariu Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubo nuo 1929 m., o pirmininku nuo tų pačių iki 1932 metų.

Be to, jaunuolis Dr. M. Mikolainis yra labai simpatingas ir malonus lietuvis. Dabar jis apsigyvenęs Hartforde, kur atsidarė savo ofisą po numeriu 36 Capitol Ave. (priešais lietuvių bažnyčią). Susilaukus tokio energingo lietuvio inteligento musų kolonijai yra didelė garbė. Tikime, kad jis netik savo profesijoje mums tinkamai patarnaus, bet nemaža prisidės ir prie lietuvių viešojo veikimo. Linkėtina jaunam gydytojui, Dr. M. Mikolainiui, musų kolonijoje kogeriausių pasekmių. Lietuviams gi patartina, reikalui ištikus, pas jį atsikreipti, o jis kiekvienam suteiks kosąžiningiausią patarnavimą.

Koresp.

PITTSBURGH, PA.
Užbaigė Augštąją Mokyklą.

Birželio 25 dieną Carrick High School užbaigė jaunuolis Algirdas Akelaitis, kuris yra gabus mokinys ir žada toliau mokytis. Taipgi jaunuolis Algirdas Akelaitis priklauso prie S. L. A. 40 kuopos, mažamečių skyriui, o jo tėveliai suaugusiųjų kuopoje yra žinomi kaipo geri ir darbštųs nariai. Linkėtina jaunam Algirdui geriausių pasekmių augštesniuose moksluose, o taipgi neužmiršti lietuvių ir kai užaugs ir mokslus užbaigs — del jų darbuotis.

Koresp.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

LAPĖS UODEGA.

Žmogus vargais negalais pagavo lapę. Pagavęs klausia:

— Kas jus išmokė šunis savo uodega prigaudinėti?

Lapė ginasi:

— Ką mes čia prigaudinėjame!.. Šunis mes neprigaudinėjame, tik kiek galėdamos bėgam nuo jų.

Žmogus vis savo:

— Ne, savo uodega jųs tikrai prigaudinėjate šunis. Kai šunes jus prisiveja ir nori apgauti, jųs tuoj pasukat uodegą į šalį; šuo umai suka paskui jusų uodegą, o jųs imat bėgti tuojau į priešingą pusę. Kokia čia jusų teisybė!

Lapė tik šyptelėjo. Šyptelėjus tarė:

— Mes taip darome ne šunims prigaudinėti. Mes taip savo pačių reikalu sukamės į šalį. Kai prisiveja mus šuo ir matome nebegalinčios tiesiai bėgdamos ištrukti, — mes tuoj į šalį sukamės; bet norint staiga pasisukti į vieną šalį, mums reikia mostelėti uodega į kitą, — taip, kaip jųs kad rankomis darote, kai bėgdami norit į šalį pasukti. Čia ne prasimanymas musų: taip pati gamta mums įtaisė, — tam, kad šunes negalėtų visų lapių išgaudyti... Kuo čia mes kaltos, kad jusų šunes neišmanėliai lapei gudragalvei ne tiek į galvą žiuri, kiek į jos uodegą, akis įsmeigę!?

MĮSLĖ

Kai gyvenau — juodas buvau, kai numiriau — paraudonavau. — Kas?

JUOKAS

Pirmas Jaunuolis: — Čali, kur runini?

Antras Jaunuolis: — Pas vačmėkerį, Džianai. Mano vačius nekypina taimo, tai nešu pafiksyti.

Tautos Istorijos Klausimu

Rašo Vyt. Širvydas.

Geriausias budas tautos gerbiamą asmenį pagerbti, tai — tęsti jo pradėtą darbą. Vienas gerbtiniausių lietuvių tautai asmenų yra Dr. Basanavičius, kuris mus netik tautiškai budino, bet dar visą gyvenimą puoselėjo kiekvienam susipratusiam lietuviui rupimą klausimą — musų tautos kilmė ir praeitis. Praeitį pažinti, reiškia dabarčiai ir ateičiai stiprybės semti. Tą gerai suprato ir Dr. Vincas Kudirka, Lietuvos himno autorius, nes rašė: „Iš praeities tavo sunųs te stiprybę semia". Kudirka, kaip žinoma, buvo vienas tų, nuo kurių Basanavičiaus darbai ir žodžiai lenkiškus voratinklius nubraukė ir karštu lietuviu padarė.

Musų tautos praeitis dar gana miglota. Daug kas pusiau pilnais ar nepilnais spėliojimais pagrįsta. Prof. Buga sako: „Rašytinė istorija **nieko** mums negali pasakyti kokio buta lietuvių tautos gyvenimo prieš 11-tą amžių po Kristaus" (Tauta ir žodis, tomas I, 1923, p. 1.). Reiškia, raštai apima tik paskutinius 9 šimtus musų tautos istorijos. Kas buvo prieš tai — tukstančius metų prieš II-tą šimtmetį — dar neišarti laukai; dirvonai, kur darbininkų laukiama. Vienu tokių darbininkų buvo Dr. Basanavičius, daugiau 40 savo gyvenimo metų pašventęs tirti, iš kur musų protėviai kilo. Jis ėjo tam tikru keliu ir buvo pasirinkęs tam tikrą teoriją. Pagarsėjusio Dr. Schliemano po senovės poeto Homerio apdainuotos Ilios, arba Trojos, pilies griuvėsius kasinėjimais įkaitintas, Dr. Basanavičius siekė „iškelti trojenų ir kitų trakų prygų genčių tautystę" ir priparodyti, kad mes lietuviai ir musų giminaičiai latviai esame anų garsių trojenų, trakų ir prygų ainiai. Reiškia, **kokia nors trakų tautelė buvo musų prosenoliai.** (Žiurėk: Dr. J. Basanavičius „Apie trakų prygų tautystę ir jų atsikėlimą Lietuvon", Vilnus, 1921).

Tačiau, nežiurint Dr. Basanavičiaus didelio darbo, daugybės perskaitytų ir suvartotų mokslo knygų, klausimas dar nėra pilnai išrištas. Tą ir pats daktaras augščiau cituotam veikale pripažino, sakydamas: „Ar mano tyrinėjimai etnologijoj (tautų, žmonijos moksle) užkimš spragą, ir ar identifikacija (tapatybė) lietuviškųjų genčių su trakiškomis, patenkins etnologus — netolima ateitis parodys". Musų jauniems istorikams, kurie tolyn varo Narbuto, Daukanto, Šliupo ir Basanavičiaus istorinius darbus, lietuvių tautos kilmė dar neaiški. A. Šapola, pavyzdžiui, rašte „Lietuva iki Vytauto" (monografijaj „Vytautas Didysis", Kaunas, 1930) tik tiek tegali apie musų tautinę kilmę pasakyti:

„Lyginamojo kalbų mokslo duomenimis lietuvių giminės tautos priskiriamos prie indoeuropiečių tautų šeimos, arijų šakos. Be to, žodynas rodo, kad lietuvių, latvių, jau išnykusių prusų, kuršių ir jotvingių kadaise kalbėta viena kalba ir sudaryta vienas etnografinis (tautinis) vienetas. Nežiurint daugybės teorijų, indoeuropiečių protėvynė ligšiol dar nežinoma. Taip pat, **niekam ligšiol nepasisekė visai įtikinančiai išaiškinti iš kur, kada ir kokiais keliais į dabar gyvenamas vietas atsikraustė lietuviškosios tautos.**

Kalbų mokslas rodo, kad lietuvių tauta gyveno toli gražu prieš tą II-tą šimtmetį po Kristaus, kada, prof. Bugos nurodymu, musų apšviestesnių kaimynų raštai ima lietuvius minėti ir apie juos plačiau rašyti. Svetimtaučiai kalbininkai dažnai savo mokslo raštuose pabrėžia lietuvių kalbos artimumą Indijoj, senovėj apsigyvenusių, arijų kalbai (sanskritui). Musų kalba, pasirodo, geriausia tas senas žodžių lytis ir šaknis išlaikė, kurios kitose arijų giminėse (pas vokiečius, graikus, lotynus ir keltus) žymiai iškilo, persimainė. Kalbininko Max Mullerio raštuose, pavyzdžiui, nurodoma keletas sanskrito žodžių šaknų, kurios nepakeistos randamos ir lietuvių žodžiuose. „Pri" reiškė pasidžiaugimo, malonumo mintį, ir tas „pri" skamba musų žodžiuose „pri-imnus", „prie-telis". „Py" reiškė neapkentimo, naikinimo mintį, kuri atskamba musų žody „py-kti". „Si" reiškė kratyti, iš ko pas lietuvius yra „si-joti". „Sad" reiškė atsisėdimo mintį; iš čia mes turime žodžius „sėsti, sėdynė". „Tan" reiškė ištempimo mintį, ir šis garsas veik nepakeistas skamba musų „tęsti, tempti, tampyti".

Galima butų šimtus šaknų rasti, kurių tapatybė lietuvių ir sanskritų kalbose pirmu žvilgsniu kiekvienam aiški. Istorikai tvirtina, kad arijai indai jau gyveno 1400 metų pirm Kristaus, o gal ir keliais šimtmečiais anksčiau (žiurėk H. Huberto „The Rise of the Celts", 1934, p. 58). Jeigu jau tais senais laikais buvo arijų indų, sanskrito kalbą vartojusių, tai buvo ir musų prosenolių, kurių kalba tiek sanskritui artima. Reiškia, lietuvių gyventa mažiausiai 2,500 metų prieš tą II-tą šimtmetį po Kristaus, kada kaimynai apie juos pradėjo plačiau rašyti. Gyveno, tai gyveno, bet **kur ir kaip?**

Dr. Basanavičius manė, atsakymą radęs Balkanų pusiausaly ir Mažoje Azijoj — ten kur šiandien Turkija, Bulgarija, Jugoslavija ir Rumunija. Tvirtai jo teoriją įrodžius, musų tautos rašytinė istorija, gali buti, nuplistų iki kokių 700 metų pirm Kristaus, nes Asyrijos karalių — Sarbono Antrojo, Sennacheribo, Asarhaddono ir Ashurbanipalo palikti raštai kalba apie žiaurias kovas su „Gimirai". Tie „Gimirai" tai kimerėnai (limmerians), kurie skaitomi trakų gentimi (žiurėk, prof. Rostovcevo „Iranians and Greeks in South Russia", 1922, p. 41; ir H. Huberto „The Rise of the Celts", 1934, p. 26). Šie asyrų valdovai gyveno 8 ir 7 šimtus metų pirm Kristaus. Kimerų smugiais, 660 metų pirm Kristaus, krito Lydijos valstybė Mažoje Azijoje, tačiau, kimerams, po visų kovų, liko tik maža Kapadokijos dalis, kurioje jie tautiškai sunyko. Dalis jų pasiliko Krimo pusiausaly, Pietų Rusijoje, kur, kaip Simanas Daukantas (Lietuvos Istorija, tomas I, 1898, p. 15) sako: „Metuose 1750 latviai, budami gudų (rusų) kariaunoje ir Krymo totorius kariaudami, galėjo su tulais gyventojais savotiškai susikalbėti" (cituoja iš Schdoezerio „Geschichte von Litau, Liefland und Kurland").

Su kita trakų gentim, getais, istorijos raštai pirmukart susitinka, kada Persijos karalius 515 metais prieš Kristų žygiavo užkariauti Pietų Rusijoj gyvenusius skytus. Getai tada gyveno dešiniam Dunojaus upės, kurią musų dainos taip dažnai, dar neišaiškinta kodel, mini, krante. Kaip žinoma, lenkų istorikas Kadlubek (rašęs apie 1220 metus po Kristaus) savo kronikoje sako: „Gete dicantur omnes Lithuani, Prutheni et alie ibidem gentes" (Visi lietuviai, prusai ir kitos panašios gentys vadinamos getais). Jei lietuviai ištiesų yra anų getų likučiai, tai musų rašytinė istorija išsiplėstų iki 515 metus prieš Kristų. Getus, kaip žinoma, išnaikino romėnai šimtą metų po Kristaus. Jų krašte įgyvendino savo kolonistus, iš kurių kilo dabartiniai rumunai, kurie turi taip artimą žemaičiams („kas bus, tas bus, bet žemaitis nepražus") patarlę savo tautiniam obalsiui „Romanul non pere" (rumunas niekad nepražuna).

Istorijos ir archeologijos mokslai pas mus dabartiniu laiku dideliame apsnudime, nes tom sritim darbininkai tik auga ir bręsta. Archeologija užsiima Naginevičius ir Tarasenka; istoriją tiria P. Šležas, Z. Ivinskis ir kiti. Amerikoje žinau tik 3 ar 4 lietuvius, kurie istoriniais klausimais rupinasi. J. J. Hertmanavičius (Chicago) yra parašęs straipsnį ir knygų anglų ir lietuvių kalba. Jis tvirtas lietuvių ir trakų kilmės šalininkas ir turi surinkęs faktų apie kiekvieną trakų tautelę paskyrium. P. Urbanavičius (Cleveland) „Tėvynės" skaitytojam jau pažįstamas. Tai čia augęs, gerai lietuvių kalbą suprantąs, jaunas lietuvis. Jis stengiasi suprasti lietuvių kalbos susidarymo dvasią ir ja nušviesti senovės lietuvių istorinius pergyvenimus ir gyvenimo filosofiją. Jis, taip pat, palinkęs teorijai, kad musų prosenoliai atkilę iš Trakijos, laikotarpy tarp 300 metų prieš Kristų ir 100 metų po Kristaus. V. F. Jankauskas, žinau, daug tuo klausimu studiavo, tik, gaila, platesne plotme (straipsniais) dar mažai pasirodė. Tačiau ir jis, matyti, (žiurėk, jo straipsnį „Tėvynėj" lapkr. 17, 1933) pritaria Dr. Basanavičiaus teorijai. Aš tai teorijai nei pritariu, nei ją pasmerkiu, nes noriu daugiau faktų tuo klausimu surinkti.

Kaip sakiau, geriausias budas gerbtiną asmenį pagerbti, tai jo pradėtą darbą tęsti. Dr. Basanavičiaus teorijos sutvirtinimas ar klaidingumo įrodymas butų geriausias budas jo atmintį pagerbti, nes to paties ir jis troško, kaip tikras mokslininkas. Jei teorija sutvirtėtų, musų tautos rašytinė istorija į amžių gilumą (800 metų pirm Kristaus) nueitų. Ji aprėptų keletą senovėje garsių ir narsių tautų. Jei teorija nepasitvirtintų — musų istorikam nebeliktų reikalo abejoti. Visas spėkas tada galėtų kreipti kita kryptim, kurią, gali buti, kalbininkas prof. Buga savo raštuose apibrėžė („Upių studijos ir aiščių slavėnų senovė", Tauta ir Žodis, 1923, p. 1—44; „Lietuvių Įsikurimas šių dienų Lietuvoje", Tauta ir Žodis, 1924, p. 1—27; „Šis tas iš lietuvių ir indoeuropiečių senovės", ten pat, p. 98—110; „Kalba ir Senovė", Kaunas, 1922). Tada Narbuto, Daukanto, Basanavičiaus ir Šliupo darbai pasiliktų tik gražus, netikras musų tautinio atbudimo laikotarpio sapnas.

Ar tie Amerikos lietuviai, kuriem šis klausimas rupi ir Dr. Basanavičiaus atmintis brangi, negalėtų susiburti į istorikų mėgėjų burelį, rinkti visus faktus, kurie ryšį ir santikį turi su lietuvių ir trakų kilmės teorija? Bendromis spėkomis, mintimis ir išvadomis apsikeičiant, butų galima daug naudingo darbo atlikti ir palikti.

Tiesa, meilė yra gyvenimo paslaptis.

* * *

Pavydas neranda ramybės.

* * *

Gamtos tobulybė yra gyvenimas.

* * *

Jaunystė yra gailesčio laukas.

V. J. B.

S. L. A. REIKALAI

Musų Reikalai

PARTIJOS SUSIVIENIJIME.

Per eilę metų musų Susivienijime buvo ir tebėr labai opių klausimų skirtingumas jo narių pažiurų ir nusistatymų į įvairius gyvenimo klausimus. Pirmose Susivienijimo dienose religiškos kontroversos lošė labai svarbią rolę, kol nuomonių skirtingumas ir griežštas idėjų susikirtimas, pagaliau, 16-tame seime suskaldė Susivienijimą į dvi, dabar bujojančias ir stiprias dalis: į taip vadinamą tautišką ir romišką Susivienijimus. Mums patiems augant ir protiškai tobulėjant, augo ir religiška tolerancija ir smagu dabar matyti, kad neziurint į nekurių, dažniausiai neatsakomingų, asmenų sporadiškus išsišokimus pas vienus ar kitus, religiška kontroversa pas Amerikos lietuvius, todel ir musų organizacijose, beveik visai pranyko ir pasiekė normalės kulturingų žmonių santikių padėties. Kas atsimena musų viešąją darbuotę, kokia ji buvo ir kaip aštri buvo religiška musų tarpe kova 20—30 metų atgal, sulyginus su dabartimi, patėmys didelę pažangą į gerąją, tolerancijos, pusę kaip vienų, taip ir kitų vadovaujančių asmenų ir grupių. Ar 25 metai tam atgal but buvę galima tikėtis, kad Romos bažnyčios kanaunikas ateis į „bedievių" Susivienijimo Seimą ir sveikins jį, kaip kad buvom liudininkais 38-tam Seime, arba kad laisvamaniai delegatai rinks į savo organizacijos Pildomąją Tarybą ir Pastoviąsias Komisijas praktikuojančius katalikus, arba net religiškų sektų kunigus, kaip kad padarė keli pastarieji ir net paskutinis musų Seimas? Tai yra ženklas pažangos musų visų kulturėjimo.

Susivienijimui skilus religiškų konfliktų delei ir musų Susivienijime pasilikus didžiumai liberališkų pažiurų nariams, pasireiškė kitos rušies nesutikimas — tai narių pažiurų skirtingumas politiškuose ir ekonomiškuose klausimuose. Šis dalykas, nors paviršutiniai žiurint ir visai svetimas musų organizacijos tikslams, buvo gyvu ir dažnai labai aštriu faktorium Susivienijime. Atmenam, kad dar nelabai senai iš tos priežasties nesusipratimų kilusių tarp tada buvusios Susivienijimo vadovybės ir kuopų bei narių, iš Susivienijimo buvo išmesti arba patys išstoti turėjo daugiau kaip du trečdaliu organizacijos narių, o kiek vėliau, po Chicagos seimui, del panašios priežasties, musų organizacija netekto vėl apie penktos dalies savo narių. Todel su šios rušies įvykiais mes turime skaitytis kaip su labai rimtais gyvenimo faktais ir apsvarstyti, ar negalima but priskubinti politiškai-ekonomiškų narių pažiurų tolerancijos, kaip kad mes jau dalinai pasiekėm religijos klausimuose?

Reikia mums drąsiai žiurėti į faktus ir gyvenimo aplinkybių gaminamas problemas. Ar mes šauksime, ar ne, kad Susivienijime neturi buti partijų, ar mes mėginsime, ar ne įsikalbėti sau ir kitiems baimę, kad tai viena ar kita musų politiškos ar ekonomiškos orientacijos narių grupė nori užviešpatauti ar apvaldyti Susivienijimą, skirtumo nebus, nes gyvenimas ir žmonija, o su ja ir mes Susivienijimo nariai ir musų organizacijos reikalai abelnai, negali but nė sulaikyti, nė atmainyti baimingomis eklamacijomis. Susivienijimas yra lietuvių išeivių organizacija, sutverta savišelpos ir kulturiniais tikslais. Taip kaip musų Lietuvių Socialistų Sąjunga, Tėvynės Mylėtojų Dr-stė, „Sandara" ir įvairios kitos nacionalės (kuopas turinčios) arba vietinės organizacijos, nežiurint į jų neva politiškus ar ultra patriotiškus vardus, taip ir musų Susivienijimas, buvo pirmupirmiausiai sutvertas kulturiniais tikslais. Tos organizacijos turėjo užimti musų tremtinių-išeivių klajotojų tarpe vietą pradinių mokyklų, gimnazijų, akademijų ir universitetų, kurių mes kaipo ainiai pavergtos tautos neturėjome. Ir tas tikslas buvo atsiektas su geriausiomis pasekmėmis, nes šiandien lietuvių išeivystė savo kulturingumu ir materialėmis pergalėmis gali drąsiai lygintis net su tautomis, kurių istoriška praeitis ir gyvenimo aplinkybės buvo daug laimingesnės, negu musų.

Kaipo kulturingi žmonės, kaipo mąstanti asmenys, kaipo esybos, kurios rupinasi ateitimi, mes prieiname prie skirtingų išvadų, pasekam skirtingas politiškuose ar ekonomiškuose gyvenimo klausimuose orientacijas, randame vienokius ar kitokius filosofiškus principus mums priimtinesniais, ir kaip visi kulturingi žmonės, grupuojamės su savo vienminčiais tolimesniam veikimui ir tobulėjimui. Norėti, kad visi tie, kurie prisirašo prie Susivienijimo „paliktų savo partijas namie", kaip dažnai yra girdima iš nekurių narių tarpo, yra neišmintinga, nes tai reikštų, kad Susivienijimo nariai neturi protauti, mąstyti, dabarties problemas mėginti rišti arba geresniai ateičiai planus tverti. Susivienijimas nėra lygus poeto pragarui, į kurį žengiant vartų sargas kandidatams į tų požeminių regionų gyventojų tarpą liepia: „Palikit visas savo viltis..."

Susivienijimas yra musų išeivių lietuvių Amerikoj respublika miniaturoj ir visi musų išeivijos nariai ir jų ainiai, nežiurint į jų religiškas, politiškas, ekonomiškas ar filosofiškas pažiuras, yra lygiateisiais piliečiais ir toj musų respublikoj, kurią mes stengiamės padaryti ideališka ir tobula, visų pažiuros, nusistatymai ir principai yra lygiai gerbiami. Jei kada iškila koks skirtingų nuomonių susikirtimas viename ar kitame musų kulturinės darbuotės ar abelno veikimo klausime, tai mėginsime tas kontroversas išrišti ir išsiaiškinti kulturingiems žmonėms panašiuose atsitikimuose priimtinais budais, o svarbiausiame Susivienijimo tiksle — išmokėjime pomirtinių, ligos pašelpų arba šelpime našlių ir našlaičių, mes visi žinom, kad jokie partyviškumai neturi vietos: verkianti našlė, nuliudęs-išblyškęs ligonis arba alkani kudikiai nepažįsta jokių sektų, jokių partijų. Susivienijimas visada buvo ir pasiliks globėju visų tų, kuriems musų organizacijos stipri pagelbos ranka yra reikalinga.

Dabar dar vasara, karščiai, dauguma kuopų, delegatų ir narių tebeatostogauja, ir todel kol kas nepaliečiu konkrečių musų reikalų. Bet 8—9 liepos Pittsburghe buvo naujosios Pildomosios Tarybos posėdis, kuris padarė toli siekiančius organizacijos gerbuviui nutarimus ir apie tai pakalbėsime plačiau ateity.

F. J. Bagočius,
SLA. Prezidentas.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 7-to APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS.

Gerbiamieji SLA. nariai ir visi lietuviai!

Kaip žinote, SLA. 7-tas apskritys kas metai rengia vieną išvažiavimą ir kiek lieka pelno skiria apšvietos ir labdarybės reikalams. Šių metų išvažiavimui nusamdytas gražiausias šioje apylinkėje Sans Souci Parkas. Išvažiavimas įvyks rugpiučio 5 dieną.

Parankiausia kožnam atvažiuoti į parką, kaipo depresijos-bedarbės laikais, nuo Wilkes Barre iki parkui kainuoja tik 10 centų. Šiame parke yra daug skirtingų žaislų, kaip tai: šokti, maudytis ir tt. Šiame parke yra didelių medžių, kur galima nuo saulės karščio pasislėpti ir tyru oru pakvėpuoti.

Kaip matote, toks išvažiavimas retai pasitaiko kam surengti. Taigi lietuviai ir lietuvaitės, SLA. nariai ir narės ir visi lietuviai kviečiami iš viso Wyomingo Klonio šiame parengime skaitlingai dalyvauti.

St. Žukauskas,
SLA. 7 apskr. sekr.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

SLA. PREZIDENTUI PAGERBIMO VAKARIENĖ.

Keturios SLA. kuopos rengia naujai išrinktam SLA. Prezidentui adv. F. J. Bagočiui pagerbimo vakarienę. Prie šio S. L. A. Prezidento pagerbimo prisideda: SLA. 43 ir 188 kuopos iš So. Boston, Mass., 359 kuopa iš Dorchester, Mass. ir 365 kuopa iš Jamaica Plain, Mass.

Ši nepaprasta vakarienė įvyks šeštadienį, liepos 21 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, prie E St., So. Bostone, Mass. Bus labai įdomus pokilis, nes visi šių kuopų dalyviai bus kviečiami pateikti vakarienės dalyviams savo raportus iš praeito SLA. Seimo.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į šią įdomią ir draugišką vakarienę — pokilį. Įžanga tik 50c. asmeniui.

Bendra Vakarienės Rengimo Komisija.

NEW HAVEN IR ANSONIA, CONN.

Dviejų SLA. Kuopų Išvažiavimas.

SLA. 142 kuopos, iš New Haven ir 66 kuopos, iš Ansonia, išrinktos komisijos smarkiai darbuojasi, kad surengti puikų bendrą išvažiavimą, kuris įvyks liepos 29 d., gražiam Indian Grove Park, šalia garsaus Savin Rock, West Haven, Conn.

Bus visokių pamarginimų; tarp kitko ir virvės traukimas tarp Ansonijos ir New Haven drutuolių. Reikia pastebėti, kad ansoniečiai laiko virvės traukimo čampionystę per 28 metus, nes dar nieks jų iki šiol negalėjo nutraukti. Bet dabar New Haven'o drutuoliai miklinasi, kad čampionystę atimti. Tai bus įdomu pamatyti.

Visuomet matosi minėtų kuopų narius skaitlingai lankant nekit SLA. parengimus, bet ir kitų organizacijų ir draugijų įvairias pramogas. Tad šį kartą širdingai kviečiam apylinkės ir tolimesnių kolonijų lietuvius į musų išvažiavimą atsilankyti, o mes, matydami jusų skaitlingą atsilankymą, dar labiau lankysim jusų parengimus. Taip vieni kitus lankydami, sueisim į geresnę pažintį ir galėsim ilgiau išsilaikyti šitam krašte kaipo lietuviai.

Rengėjai.

THOMAS, W. VA.

SLA. 232 Kp. Šokiai Pavyko.

SLA. 232 kuopa liepos 4 dieną rengė šokius. Parengimas pavyko gana gerai. Žmonių į šokius atsilankė neperdaugiausia, bet kurie lankėsi — buvo patenkinti. Tiesa, galėjo dalyvauti ir daugiau, bet yra tokių lietuvių, kurie savų draugijų nenori remti. Nepaisant betgi to, yra gerų draugų, kurie noriai ir su atsidavimu draugijos labui dirba. Pavyzdžiui, p. M. Gedvilienė širdingai darbavosi: pridarė sandvičių, saldainių, iš ko kuopai buvo naudos. Taipgi gerai darbavosi ir p. Murėnienė, kuri pagamino porą gardžių pyragų (kėksų), iš ko irgi kuopai buvo pelno. O p. Varpučinskas yra toks drabuotojas, kuris visados deda pastangas, kad sutraukti kodidžiausią burelį ir draugijai padaryta naudą.

Visiems draugams, kurie darbavosi ir kurie į parengimą atsilankė tariame širdingą ačiu. O kurie draugai dar tebemiega, raginami pabusti ir stoti į bendrą burelį ir su mumis išvieno veikti.

Nors sunkus laikai, bet iš parengimo kuopai liks virš 17 dolerių.

Kviečiu visus draugus ir draugės stoti į vieną bendrą darbą ir veikti išvien. Tuomet galėsime dar daugiau nuveikti ir musų kuopos vardą pakelti.

Jonas Laurinaitis,
SLA. 232 kp. koresp.

ZEIGLER, ILL.

Iš SLA. 308 Kuopos Veikimo.

SLA. 308 kuopos susirinkimas buvo laikomas 1 d. liepos, Paleikio svetainėje. Atsilankė gana skaitlingas burelis narių ir visa kuopos valdyba, išskiriant užrašų raštininką, Joną Vainauską. Pirmininkas, nesulaukdamas raštininko, pats nuėjo ištirti, kame priežastis, kad jis neateina į susirinkimą. Raštininkas įteikė užrašų knygą ir raščiuką, kad jis atsisako raštininko pareigų, nepaduodamas priežasties rezignacijos.

Kuopa pasirinko tos dienos nutarimų raštininką, o rinkimai įvyks sekančiame susirinkime.

Apsvarsčius visus kuopos bėgančius reikalus, susirinkimą uždarė vice-pirm. M. Banys.

Galima pasakyti, kad musų kuopos visi nariai sutikime gyvena ir dirba del kuopos ir Susivienijimo labo, išskiriant vieną narį, kuris visokiais budais siundo narius vienus prieš kitus ir butinai nori 308 kuopą suskaldyti, įpasakodamas nariams nebutus dalykus. Tie nariai, kurie nelanko susirinkimų, patiki jo neteisingoms pasakoms. Zeiglere turime dvi SLA. kuopas ir kai kurie tų kuopų nariai vienoj stuboj gyvena. Abiejose kuopose vargiai suskaitytum apie 70 narių, o čia dar trečią kuopą norima tverti.

Aš manau, kad SLA. Pildomoji Taryba nedaleis senas kuopas skaldyti, o naujas tverti.

Šiame klausime yra šaukiamos diskusijos 24 d. liepos, Paleikio svetainėje. Diskusijų tema: Kokią naudą neša Susivienijimui skaldymas kuopų. Pradžia 4 val. popietų. Užkviečiame abiejų kuopų narius diskusijose dalyvauti.

Ant. Ilgunas,
SLA. 308 kp. fin. rašt.

WORCESTER, MASS.

Iš SLA. 318 Kp. Darbuotės.

SLA. 318 kuopos susirinkimas įvyko liepos 1 d. Kadangi pirmininkas, p. A. Kriaučialis, išvykęs atostogoms, tai susirinkimą atidarė vice-pirm., p. K. Žurlis.

Praeito susirinkimo protokolas skaitytas ir priimtas. Pasirodo, kad nuo praeito pikniko pelno liko $56.75. Už tai reikia pagirti komisiją, kad ji taip gerai dirbo, jog iš parengimo galėjo atlikti tiek pelno. Į minimą komisiją įėjo: A. Kriaučialis, P. Duda ir K. Žiurlis. Pasirodo, kad jų gaspadoriavimas ir bloguose laikuose buvo pasekmingas ir kuopai lieka geroka suma pinigų. Kuopa šią komisiją paliko ir ateičiai dar vieną pikniką surengti.

Po to, buvo išduota raportas atstovų iš aviacijos dienos. Pasirodė, kad gryno pelno liko $364.00. Atstovai taipgi paaiškino, jog į pelną dar neįeina pinigai už parduotus ženklelius, o tai yra virš $200.00. Tai garbė Worcesteriui ir V. V. Sąjungos skyriui, kuris susideda iš tautiškų žmonių ir remia visus tautiškus darbus! Prie progos, čia turiu pažymėti, kad Romos agentai prie lietuvių aviacijos dienos surengimo neprisidėjo. Priešingai — kunigai savo bažnyčiose dar varė agitaciją, kad niekas į tą parengimą neitų. Bet jų balsas niekais nuėjo. To jų balso lietuviai nepaklausė.

Šis susirinkimas nutarė sekantį SLA. 318 kuopos susirinkimą laikyti pora dienų anksčiau, tai yra penktadienio vakare, rugpiučio 3 d., toj pačioj svetainėj, kur ir visada susirinkimai laikoma, tai yra Liet. Ukėsų Kliubo svetainėje, 12 Vernon St. Susirinkimo perkėlimo priežastis yra ta, kad rugp. 5 dieną įvyks SLA. antro apskričio išvažiavimas-piknikas, tai susirinkimą atkelia į kitą dieną, kad musų kuopos nariai rugp. 5 d. galėtų dalyvauti S. L. A. antro apskričio parengime. Todel visų SLA. 318 kuopos narių prašau įsitėmyti, kad susirinkimas įvyks pora dienų anksčiau, penktadieny, rugp. 3 d., 7 val. vakare. Kurių mokestys užvilktos — malonėkite į tą susirinkimą ateiti ir užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.

J. G. Mozuraitis,
SLA. 318 kp. koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 60 Kp. Tarimų.

SLA. 60 kp. susirinkimas įvyko 6 d. liepos, paprastoj vietoj. Susirinkimą atidarė pirm. A. Kauskas. Peršaukta kuopos valdyba. Vienas ligonių lankytojas neatėjo kelintas susirinkimas. Pagal konstitucijos reikalavimą, turėtų but renkamas kitas.

Skaityta protokolas, kuris priimtas su pataisymu. Organizatorė, ponia F. Edkins, pridavė vieną aplikaciją naujos narės, tai yra ponios O. Smilgienės, kuri priimta vienbalsiai. Taipgi, mųs kp. gerb. org., p. Edkins, jau pradėjo savo ofensyvą didinimui SLA. ir ji kviečia visus 60 kuopos narius, kad jai pagelbėtų suradimui naujų narių, o ji pasižada prirašyt kožną gerą lietuvį. Valio musų gerb. organizatorei!

Veikiančios komisijos narys, S. Naudžius, raportuoja iš buvusio pikniko, kuris įvyko 10 d. birželio. Antras piknikas buvo suruoštas ant greitųjų, delegatų išleistuvėms į 38-tą SLA. Seimą. Iš komisijos raporto paaiškėjo, kad abu piknikai pavyko visais žvilgsniais.

Raportuoja komisija iš transatlantinio skridimo į Lietuvą ir praneša, kad nieko nesigirdi nuo ALTASS. Tokiu budu nutraukta tolimesnis veikimas ir komisija pasiliuosavo.

Delegatai išduoda raštišką raportą, pabrėždami, kad laikėsi kuopos tarimo ir veikė pagal geriausią savo supratimą ir dalyvavo visose sesijose. Raportai priimta vinbalsiai, su pagyrimu.

Prie pabaigos, maršalka, Gribas, duoda įnešimą suruošti dar vieną pikniką šią vasarą. Paremta, nubalsuota ir palikta veikiančiai komisijai tą darbą atlikti.

Veikiančiosios komisijos narys, S. Naudžius, kviečia visus 60 kuopos narius prie bendro veikimo ir yra numatoma SLA. 60 kuopai didelis pasisekimas, nes musų kuopą remia netik jos nariai, bet ir pašaliniai lietuviai ir svetimtaučiai. Valio S. L. A. 60 kuopa!

Po uždarymo susirinkimo burelis narių šnekėjosi, kad ponia Smilgienė, nebudama SLA. nare, jau puikiai veikdavo mųs kuopai, o dabar, kai prisirašė prie Susivienijimo, tai turėsim puikią veikėją. Tai tikra tiesa. Ponia Smilgienė yra gera darbuotoja.

A. Lapinskas.

WILKES BARRE, PA.

Iš SLA. 35 Kp. Darbuotės.

SLA. 35 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 1 d., B. Pateliuno svetainėje, 53 Bank St. Susirinkimą atidarė pirm. J. Ruzgis 2 val. popiet ir vedė geroje tvarkoje.

Susirinkimas buvo ramus ir pasekmingas. Apsvarstyta daug nutarimų. Narių susirinkime dalyvavo daug, nepaisant net didelių karščių.

Komisijų raportai išduoti ir priimti. Labiausia visus patenkino išvažiavimo komisijos raportas. Išvažiavimui vietos komisija dar nesuradusi, bet numatoma, kad išvažiavimas įvyks pabaigoje rugpiučio mėnesio, nepaisant, kur gaus vietą. Todel prašo visų narių ir vietinių lietuvių į musų rengiamą pikniką atsilankyti.

Taipgi raportą išdavė knygų peržiurėjimo komisija.

Raportas yra sekamas:

Nuo 1933 m. pas iždin. buvo likę	$87.53
Surinkta mėnesinių duoklių 1934 metais	1,816.56
Pasiųsta į Centrą	1,712.23
Kuopai liko pelno per 6 mėnesius	$104.33
Pridedant $5.00, viso pasidaro	$109.33
Atėmus M. Slavėnienės duoklių skolą, $1.23, kuopai lieka	$108.10
Dabar pridedant	$3.73
Tai viso pasidaro	$111.83
Išimta iš tos sumos	$5.00
Pas iždin. pinigų buvo per 6 mėnesius	$106.83
Nuo 1933 metų pas iždin. buvo	$87.53
Viso buvo kuopos pinigų per 6 mėnesius	$194.36
Iš Centro aplaikyta įvairųs mokesčiai:	
Už 3 posmertines	$2,250.00
Už ligoje pašelpa	$500.00
Iš N. ir N. Foido	$114.00
Viso —	$2,864.00
Paskola SLA. 35 kp. nariams-bedarbiams duoklėms užsimokėti	$30.84
Viso gauta iš Centro per 6 mėnesius	$2,894.84
Centras pridėjo 35 kuopai per tą laiką	$1,151.77
SLA. 35 kuopos išlaidos nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. arba 6 mėnesių bėgy yra sekančios:	
Kovo mėnesio kuopos algos	$35.35
Kaucijos	$4.50
Viso kovo mėnesy išmokėta buvo	$39.85
Balandžio mėnesy išmokėta	$3.50
Birželio mėnesy išmokėta	$90.10
Viso išmokėjimų per 6 mėnesius buvo	$133.45
Įeigų buvo per 6 mėnesius	$106.83
Nuo 1933 metų pinigų buvo	$87.53
Viso įeigų	$194.36
Atimant visas išlaidas 6 mėnesių	$133.45
Kuopos turtas pas iždin. iki birželio 30	$60.91
Ženklelių SLA. randasi pas sekretorių J. Andriušį už	$5.80

Narių stovis. Buvo narių geram stovy 194; numirė 5; išsibraukė 3. Kuopa neteko per 6 mėnesius 8 narius. Viso lieka 186 nariai. Vaikų skyriui yra 11. Viso, su jaunuoliais 197.

Knygų Peržiurėjimo Komisija:
V. Jurkšaitienė,
J. Šnipas.

Transatlantinio skridimo komisija išdavė raportą, pasiaiškindama, kiek aviacijos ženklelių buvo parduota; komisija par davė už $3.50, narys K. Demikis už $5.25. Viso parduota ženklelių už $8.75. Pasirodo, kad komisija ir nariai dirbo kiek galėjo išparduodant ženklelius del parėmimo antro skridimo.

Po išdavimo visų raportų, naujų įnešimų nebuvo. Pirm. J. Ruzgis užkviečia visus narius atsilankyti į ateinantį susirinkimą, nes bus išduotas delegato raportas ir tt.

Todel gerbiamieji 35 kuopos nariai neužmirškite, kad kitas susirinkimas įvyks paprastu laiku ir toj pačioj vietoj rugpiučio 5 d. Neužmirškite atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti savo duokles. Taipgi atsiveskite prirašyti savo draugus ir pažįstamus prie SLA. 35 kuopos.

Jonas Andriušis,
SLA. 35 kp. raštininkas.

POLEMIKA IR KRITIKA

DAYTON, OHIO.

Atsakymas J. P. Urbonui.

„Dirvos" No. 22, p. J. P. Urbonas, aprašydamas velionies Andriaus Naginio teismo eigą, kaslink išmokėjimo pomirtinės, daro užmetimus kuopos valdybai ir SLA. Centrui. Sako, buk SLA. pinigai bereikalingai eikvojami. Be kita ko, p. Urbonas pasisako, kad tuo reikalu rašęs Centro sekretoriui laišką, tai yra, kad pomirtinė butų išmokėta p. J. Varkalai. Tas reiškia, kad tamsta darbavotės del p. Varkalos, nes nebuvote kuopos įgaliotas tuo reikalu darbuotis. Toliau sakote, kad nebuvo kitokios išeities, kaip tik eit į teismą. Mano nuomone — buvo daug išeičių neiti į valdišką teismą ir neeikvoti SLA. pinigus. Jei p. Urbonas butumet vadovavęsis SLA. įstatais — to ir nebutų įvykę. Toliau sakote, kad Centro sekr., p. M. J. Vinikas, siulęs įmokėtus pinigus p. Varkalai. Kiek man žinoma, tai Centro sekretorius davė žinoti, kad SLA. 105 kuopa nesuranda Andriaus Naginio metrikų ir todel tik gali gauti atgal įmokėtus pinigus. Tai reiškia, kad Centro sekretorius vadovavos SLA. konstitucija.

Pabaigoje p. Urbonas sakote, kad visi lietuviai iš tokio SLA. pasielgimo piktinasi. Taip kalbėdamas, p. Urbonas prasižengia visų lietuvių vardu prieš teisybę ir žmoniškumą, nes Susivienijimu piktinasi tik tie, kurie organizaciją traukė į teismą ir bylą pralaimėjo. Sykiu piktinasi ir p. Urbonas, kad S. L. A. bylą laimėjo. Bet didžiuma SLA. 105 kuopos narių yra užganėdinti, kad Susivienijimas tą bylą laimėjo, nes kitaip ir negalėjo buti.

Birželio 6 d., 1934 m., SLA. 105 kuopos susirinkime buvo aiškinta, kaip tą bylą Susivienijimas laimėjo. Susirinkime dalyvavę visi nariai patenkinti, visi pritaria Susivienijimui ir apgailauja, kad atsiranda tokių žmonių, kurie tąso Susivienijimą po valdiškus teismus. Tai yra pamoka visiems SLA. nariams.

Beje, p. Urbonas tame susirinkime nepasirodė, nes gal bijojo, kad gali išgirsti narių karčios teisybės žodį už tokį „pasidarbavimą" ir neteisybės skelbimą pašalinėje spaudoje, nes jei but rašęs teisybę, tai ir „Tėvynėje" butų radęs vietos.

Taipgi p. Urbonas kalba, kad teismas tęsėsi per tris dienas. Bet iš tamstos darbuotės aiškiai matosi, jog jusų noru buvo, kad teismas tęstųsi dar kitas tris dienas. Juk teismo trečioje dienoje tamsta nubėgai pas užrašų sekretorių, nusikopijavai du protokolu ir pridavei p. J. Varkalos advokatui. Iš to aiškiai matosi, kad darbavotės p. Varkalos naudai. O dar drįstate kalbėti, kad Susivienijimo pinigai bereikalingai eikvojami!

L. Paulauskas,
SLA. 105 kp. pirm.

NUMIRĖ BUV. „TILŽĖS KELEIVIO" REDAKTORIUS.

Birželio 23 d. rytą Klaipėdoje numirė buv. „Tilžės Keleivio" redaktorius, Jurgis Arnašius. Velionis buvo senas prusų lietuvių veikėjas ir pergyveno laikus, kada buvo renkami atstovai į „karalystės seimą" ir „ciesorystės seimą". Velionis numirė eidamas 62 metus amžiaus. Karo laiku, kada „Naujoji Lietuviška Ceitunga" visiškai palaikė vokiečius, J. Arnašius, redaguodamas „Tilžės Keleivį", kiek galėdamas ir kiek sąlygos leido, palaikė lietuvišką liniją. Ir po revoliucijos, nors „Tilžes Keleivį" leido ir vokietis Reylender, tačiau velionis daug kame lietuviams padėjo.

PROTOKOLAS

SLA. 38-TO SEIMO ĮVYKUSIO BIRŽELIO 25—30 DD., 1934 M. HOTEL FORT SHELBY, DETROIT, MICH.

(Tąsa)

Visą finansinį raportą iš mano sekretoriavimo penkių mėnesių laikotarpio žymėti butų ir netikslu, ir bereikalingas laiko eikvojimas. Pirmą finansinį dviejų metų laikotarpio raportą be abejonės išduos SLA. Sekretorius gerb. M. J. Vinikas. Šia proga, tačiau, noriu pažymėti aktualėmis skaitlinėmis, kad mano sekretoriavimo laiku augščiau minėtos nepaprastos išlaidos neviršijo SLA. Sekretoriaus algos, kuri tuo laiku niekam nemokėta. Tos išlaidos susidarė sekamai:

Alga Sekretoriaus pagelbininkui Dr. M. J. Vinikui už 20 savaičių po $40.00 į savaitę	$800.00
Geležinkelio bilietas už penkis mėnesius po $7.48 į mėnesį	37.40
SLA. Prezidentas S. Gegužis ir Iždo Globėjas S. Mockus sutiko patenkinti „Tėvynės" redaktoriaus pagelbininko p. Bajoro prašymą palikti jam senovinę algą $40.00 savaitėje iki redaktorius eina Sekretoriaus pareigas ir neišvengiamai Redakcijoj darbas jam padidėjo, kas sudarė $3.45 savaitėje virš dabartinės jo algos, per 21 savaitę susidaro	72.45
Išlaidos kartu	$909.85
Neišmokėta SLA. Sekretoriaus alga per 21 savaitę po $49.00 į savaitę	$1,029.00
Augščiau išvardintų išlaidų susidarė	909.85
Sutaupyta	$119.15

Atlikti Darbai.

Užėmęs SLA. Sekretoriaus vietą su sausio 3 d., 1933 m., ir perėmęs iš Iždo Globėjų visą SLA. Sekretoriaus žinioje laikomą Susivienijimo turtą ir visus organizacijos reikalus, be tiesioginių kasdieninių SLA. reikalų, suradau daug nebaigtų ir iš 1932 metų užsilikusių reikalų. Neišvengiamai iš vienų metų į kitus pasilieka neišmokėtos pašelpos ir pomirtinės. Tačiau be šitų reikalų radau nebaigtas bylas visos eilės SLA. kuopų finansų sekretorių nuneštų duoklių, kaip 14, 55, 303, 318 kuopų. Prisėjo daug susirašinėti su kuopų valdybomis ir kaucijų kompanija šiais reikalais, kai kurioms kuopoms pagelbėta atatinkamus padarytų nuostolių surašus surengti, kad atgauti nuostolius iš kaucijų kompanijos. Radau neiškolektuotus bankų sugrąžintus su protestu del pinigų stokos bankuose ir del užsidarymo bankų vienuolikos kuopų narių duoklių padengimui čekius, sumoje $1,180.91. Tuojaus ėmiausi susirašinėti su kuopų valdyboms tais reikalais ir iki kovo 1 d., 1933 m., gauta iš kuopų šitų užsilikusių duoklių sumoje $455.17.

Pagaliau, kuopų valdybų užstatymo kaucijų reikalu dar nebuvo nieko veikiama. Oficialiai atsiklausus senosios Fidelity ir Casualty kompanijos, gautas pranešimas, kad ji atsisako ant toliaus užbondsuoti SLA. kuopų viršininkus. Prisėjo ieškoti naujos kaucijų kompanijos ir tuo didžiausio finansinio suirimo laiku visame krašte nelengvas dalykas buvo surasti naują kaucijų kompaniją su tokiu rekordu, kokį Susivienijimas jau turėjo su nuneštomis kuopų finansų sekretorių narių duoklėmis. Naujos kaucijų kompanijos suradimui daug pagelbėjo SLA. Įstatymų Komisijos pirmininkas p. P. W. Birštonas, kuris turi plačias pažintis apdraudos biznyje ir jo pasidarbavimu gauta ir šiandien su Susivienijimu biznį daranti Fidelity and Deposit kompanija iš Baltimore, Md. Prisėjo vėl su kuopomis susirašinėti ir pastatytas kaucijų kompanijos sąlygas ir reikalavimus SLA. kuopų valdyboms aiškinti. Tai vis nepaprasti darbai, kokių seniaus nebudavo.

Su pradžia mano sekretoriavimo pradėjus siuntinėti iš Centro Raštinės SLA. kuopų pirmininkams visų už tris mėnesius skolingų narių surašus, kaip to reikalauja SLA. 33-čio ir 6-to Dvimetinio Seimo nutarimas. Šitų surašų siuntinėjimas buvo daromas reguliariai kas mėnesis, kas neabejoju ir dabar yra daroma. Kadangi iki to laiko šis Seimo nutarimas nebuvo pildomas, tai daugely SLA. kuopų pasireiškė nepaprastas judėjimas. Visa eilė kuopų sekretorių pareikalavo visų narių stovio surašų, kas begaliniai užvertė Centro Raštinę pridėtiniu darbu. Prasidėjo kuopose skolingų narių stovio tikrinimas ir daug klaidų ištaisyta narių stovio žvilgsniu. Pasirodė, kad daugelio narių duoklės buvo užsivilkusios net nuo keliolikos metų, siekiant net 1923 metus ir toliau.

Visoje eilėje kuopų iškilo finansų sekretorių sužiniai per kelis metus vedamas narių duoklių pasisavinimas. Kelių kuopų sekretoriai sučiupti atsilygino, kurie mažesnes sumas buvo pasisavinę, kitų kuopų sekretoriai pateko į kaucijų kompanijos rankas, kuri padarytus nuostolius pilnai, ar tokia suma, kokia sekretoriai buvo apdrausti, atlygino. Jei šitie už tris mėnesius skolingų narių surašai butų buvę siuntinėjami reguliariai kas mėnesis kuopų pirmininkams nuo 1924 metų Seimo, kuris šį nutarimą padarė, tai Susivienijime nebutų atsitikę tokių aferų su finansų sekretorių nuneštomis narių duoklėmis, kokios atsitiko, Susivienijimui ir kuopoms didelius nuostolius, nesmagumus ir bereikalingo rupesčio ir darbo suteikusios.

Pradėjus kuopų pirmininkams šiuos skolingų narių surašus siuntinėti, susilaukta nusiskundimo ir net išbarimų nuo kai kurių kuopų finansų sekretorių, kad esą tokių surašų pasiuntimas kuopos pirmininkui diskredituoja sekretorių ir jam nesmagumus daro. Reikalavo, kad posenovei tokie surašai butų pasiunčiami kuopų finansų sekretoriams. Labai gerai suprantu gerb. SLA. kuopų finansų sekretorių sunkias ir painias pareigas, kurias jie atlieka pusdykiai, o kiti ir jokio atlyginimo negaudami. Jie suteikia neįkainuojamą patarnavimą Susivienijimui ir jo nariams ir jei neturėtumem šitų pasišventusių organizacijos labui darbininkų, tai ir paties Susivienijimo išsilaikymas butų neįmanomas. Iki šiol permaža buvo įvertinamas SLA. kuopų finansų sekretorių svarbus ir brangus patarnavimas Susivienijimui ir jo nariams.

Kuriems SLA. kuopų finansų sekretoriams padaryti nesmagumai pradėjus reguliariai kas mėnesis siuntinėti kuopų pirmininkams skolingų už tris mėnesius narių surašai, meldžiu atleisti, nes ne tuo tikslu šie surašai siuntinėjami, kad sekretoriams nesmagumus daryti, arba juos diskredituoti už įvykusias nesužinias klaidas. Klaidų kiekvienam dirbančiam žmogui neišvengiamai pasitaiko, ypač skaitlinių srityje. Tie surašai siuntinėjami svarbiausiai tuo tikslu, kad apsaugojus narių sumokamas duokles ir kad tokias pareigas SLA. Sekretoriui uždeda Seimo nutarimas. Nesąžiningų žmonių pasitaiko ir pasišventusių SLA. darbininkų eilėse ir todel kietesnės kontrolės ranka neišvengiamai paliečia ir sąžininguosius SLA. kuopų finansų sekretorius.

Šia proga bent pripuolamai noriu pažymėti, kad didžiausius nesmagumus suteikia ir bereikalingu darbu apverčia kuopų finansų sekretorius ir Centro Raštinę, bereikalingas išlaidas organizacijai daro, demoralizuoja SLA. narius ir sėja visuomenėj nepasitikėjimą nereguliarumai išduotuose nariams narystės paliudijimuose. Drąsiai galima tikrinti, kad apie trečdalis SLA. narystės paliudijimų išduota neprisilaikant konstitucijos patvarkymų sulig pašelpgavystės. Todel atsitikime tokių narių mirties, susidaro nepateisinama skriauda ne sulig konstitucijos paskirtiems narių pašelpgaviams ir tokiais atsitikimais neretai Susivienijimas tąsomas po teismus. Todel šis gerb. Seimas butinai turi praplėsti konstitucijos patvarkymus sulig narių pašelpgavystės paskyrimo ir sankcionuoti jau išduotus narystės paliudijimus ne sulig dabar veikiančios konstitucijos patvarkymų.

Užėmęs SLA. Sekretoriaus vietą radau Pildomosios Tarybos nutarta pravesti Trečią SLA. Ekskursinį Konkursą ir visa šio darbo našta tenka SLA. Sekretoriui ir Centro Raštinei. Dėta visos pastangos, kad konkursas pavyktų ir nors ekonominio sunklaikio laikais konkursas buvo vykinamas, bet ačiu pasišventusių SLA. veikėjų-organizatorių pastangoms, keli šimtai naujų narių gauta ir net du organizatoriai laimėjo po pirmą dovaną — laivakortę į Lietuvą ir atgal. Tais organizatoriais yra SLA. 17 kuopos organizatorius p. Julius Mickevičius iš Montello, Mass., ir SLA. 2-ro apskričio organizatorė ponia J. M. Tumavičienė iš Jamaica Plain, Mass. Šio konkurso pilną apyskaitą be abejonės atžymės savo raporte SLA. Sekretorius gerb. Vinikas Šia proga tik noriu gerb. SLA. kuopų organizatoriams ištarti nuoširdžios padėkos žodį už jų naudingą pasidarbavimą Susivienijimo labui.

Mano trumpo sekretoriavimo laiku įvyko net du Pildomosios Tarybos suvažiavimai. Prisėjo pravesti Pildomosios Tarybos nutartas visuotinas narių balsavimas pasirinkimui kandidato SLA. Sekretoriaus urėdui, kurio pasekos visiems SLA. nariams yra žinomos.

Trukumai Centro Raštinės Sistemoje.

Centro Raštinės darbus apsunkino stoka joje moderninės sistemos. Visoje Centro Raštinėje, kurioje dirba septynios raštininkės ir visos savo darbo srityje veda susirašinėjimus su kuopų viršininkais, buvo tik viena rašomoji mašinėlė. Todel tik pačiais svarbiausiais reikalais teradau ir tegalima buvo pasilikti susirašinėjimų nuorašai. Visi kiti susirašinėjimai vesti raštininkių rankomis rašomi ir todel jokių nuorašų nepalikta. Šitai noriu pažymėti del to, kad pačioje pradžioje mano sekretoriavimo susidarė visa eilė nesusipratimų su kuopų viršininkais, kuomet neturint susirašinėjimų nuorašų ir nežinant kas buvo jiems rašyta pirmiau, tuo pačiu reikalu suteikta kiek skirtingesni paaiškinimai ir nurodymai. Tokie atsitikimai neišvengiamai erzindavo kuopų viršininkus ir teikė jiems nesmagumus jų atliekamuose reikaluose su nariais.

Toliaus turiu pažymėti, kad nebuvo užvesta net paprastos „failiavimo" sistemos svarbesniems susirašinėjimams ir Centro Raštinėje laikomiems dokumentams. Kuomet priseidavo seniaus atliktus susirašinėjimus ar senesnius dokumentus surasti, tai reikėdavo valandas laiko sugaišti besiverčiant po dėžutes, kuriose kai kurie susirašinėjimai buvo laikomi. Keliais atvėjais net labai svarbių dokumentų nebuvo galima surasti ištisus pusdienius tame chaose sugaišus.

Nevesta atatinkamas surašas net mirusių SLA. narių. Tokį surašą buvo užvedęs SLA. aktuarius p. Gould 1930 metų pradžioje, tačiau nepilnai tų pačių metų mirusieji nariai su visomis reikalingomis informacijomis surašyti ir nuo to laiko šito pamatinės svarbos surašo vedimas buvo apleistas. Todel sunku apskaitliuoti bereikalingai sugaištas laikas, kuomet prisėjo Valstijų Apdraudos Departamentams raportuoti mirusius narius ir jų išmokėtas ir nemokėtas pomirtines. Prie tokios betvarkės negali buti tikras, ar visus faktus sulig mirusių narių, išmokėtų ir nemokėtų pomirtinių surenki iš įvairių sandėlių ir ar viską raportuoji Valstijoms, kaip to jų parėdimai reikalauja.

Nebuvo Centro Raštinėje jokio surašo SLA. investmentų ir todel jokiu atsitikimu nebuvo galima bent kokias informacijas sulig vėliausios investmentų padėties Centro Raštinėje gauti. Prireikus menkiausios informacijos investmentų reikalais, vienatiniu šaltiniu tokioms informacijoms gauti buvo SLA. Iždininko Raštinė, kuri tokį investmentų surašą turėjo ir turi. Šituo žvilgsniu SLA. Iždininkas p. K. P. Gugis suteikė man labai brangų patarnavimą ir didelę pagelbą, kas nemaža apsunkino jam pareigas ir padidino darbą.

Turiu pažymėti, kad čia išdėstytų faktų negalima pateisinti tuomi, kad šituos sunkumus sudarė vien tas įvykis, kad pasitraukė iš urėdo senasis SLA. Sekretorius ir naujai įėjusiam į tas pareigas tie reikalai buvo nesupramtami. Del buvusios Centro Rajštinėje moderninės sistemos stokos, pasitaikydavo papildyti ir buvusiai Sekretorei stambius netikslumus. Pavyzdžiui galime paimti sekamus tris dalykus:

1. Net pereitam SLA. 37-tam Seimui išduoti SLA. Sekretoriaus, Iždininko ir Iždo Globėjų raportai rodė skirtingas SLA. piniginio stovio skaitlines. Visi raportai išduoti iki balandžio mėn. 1 d., 1932 metų, tačiau visi skirtingas sumas rodė.

2. Išduotuose Valstijų Apdraudos Departamentams raportuose už 1931 metus neraportuotas tų pačių metų rugpiučio 15 dieną miręs SLA. 38 kuopos narys A. Dereškevičius.

3. Spėju, kad tik del negalėjimo kitaip SLA. piniginį stovį suderinti tarpe Sekretoriaus knygų ir Valstijoms raportuojamų sumų, 1931 metų Valstijų Apdraudos Departamentams savo raporte Sekretorė papildė labai pavojingą falsifikaciją, raportuodama niekuomet nebuvusią ir ne esamą taupymo sąskaitą Continental Illinois Bank and Trust Co. banke, Chicago, Ill.

Šitie faktai parodo, kad del tinkamos sistemos stokos net tokie stambūs ir pamatinės svarbos netikslumai įvykdavo. Šitai raportuoju ne tuo tikslu, kad ką nors kaltinus ar ką nors diskreditavus, bet vien delto, kad jaučiu savo pareiga tokius svarbius netikslumus raportuoti augščiausiai Susivienijimo besivaldymo instancijai — Seimui. Pagaliau, tas reikalinga nušvietimui tų aplinkybių, kokiose prisėjo man Laikinojo SLA. Sekretoriaus pareigas eiti.

Tačiau ir šiuos trukumus pastebėjęs ir su jais susidūręs negalėjau jų taisyti ir eiti prie moderninės sistemos Centro Raštinėje įvedimo. Budamas tik laikinu Centro Raštinės šeimininku negalėjau daryti bent kokių pastovių permainų ir prisėjo reikalus vesti sulig rastos sistemos, kiek galint reikalų atlikimą pagreitinant ir vengiant jau nurodytų netikslumų. Įvedimas moderninės sistemos bent kokioje raštinėje visuomet jungiasi su išlaidomis ir todel tokių permainų įvedimą palikau pastoviam SLA. Centro Raštinės šeimininkui—SLA. Sekretoriui.

Vis tik ir prie tokios padėties SLA. reikalų atlikimas buvo žymiai pagerintas ir jau vasario mėnesyje susilaukiau pagyrimų ir pasidžiaugimo iš kai kurių S. L. A. kuopų viršininkų, minėtinai SLA. 60 kuopos sekretoriaus p. A. J. Bernoto iš Grand Rapids, Mich., SLA. 284 kuopos valdybos iš Gary, Ind., ir kt. SLA. veikėjai džiaugėsi, kad gauna iš Centro Raštinės atsakymus ir paaiškinimus įvairiais reikalais greitai ir išsemiamai, ko seniaus nebudavo.

Šitaip pagreitinto Centro Raštinėje darbų atlikimo tempo buvo galima pasiekti vien delto, kad tuose darbuose nuoširdžiai ir su atsidavimu kooperavo visos Centro darbininkės ir visi darbininkai ir kuo tik galėdami gelbėjo man. Taip pat nuoširdžiai kooperavo tie Pildomosios Tarybos nariai, kurių pareigos jungiasi su Centro Raštinės darbais, ypatingai man daug gelbėjo SLA. Prezidentas S. Gegužis ir Iždininkas K. P. Gugis ir jo raštinė, visuomet skubiai visokias informacijas ir pagelbą suteikiant. Daug gelbėjo ir SLA. Daktaro Kvotėjo Dr. J. S. Staneslow skubus atlikimas visų reikalų su peržiūrėjimu ligonių blankų ir mirties lakštų. Bet už vis didžiausią pagelbą suteikė, tai Dr. M. J. Vinikas, kuris knygvedystėje ir finansiniuose reikaluose turi platų patyrimą ir suprasdamas SLA. reikalus ir esamą padėtį Centro Raštinėje pajėgė rastus netikslumus sutvarkyti ir išlyginti, kuriuos buvo galima į tinkamos tvarkos vėžes įvesti. Gerb. Vinikas suteikė tiesiog eksperto patarnavimą SLA. reikalams už paprasto knygvedžio algą. Pagaliau turiu pažymėti, kad ir visų SLA. kuopų sekretoriai ir kiti kuopų valdybų nariai visu nuoširdimu kooperavo su manim visais organizacijos reikalais. Visiems man gelbėjusiems ir nuoširdžiai su manim kooperavusiems SLA. reikalų vedimo ir tvarkymo žvilgsniu šiuomi tariu širdingos padėkos žodį.

Nedraugingi SLA. Narių Elgėsiai.

Su nemalonumu man priseina pažymėti, kad atsiranda tokių SLA. narių, kurie nepagirtinai ir nedraugingai elgiasi sulig savo organizacijos. Mano trumpo sekretoriavimo laiku du SLA. nariai iškėlė valdiškam teisme bylas Susivienijimui ir teko vesti susirašinėjimus su 12 narių pasamdytų advokatų del ligoje pašelpų išmokėjimo. Tokiais žygiais SLA. nariai netik pareiškia nedraugingumo savo organizacijai, bet peržengia SLA. konstitucijos patvarkymus, kurie nurodo, kad narys gali kreiptis į valdišką teismą del neišmokamos ligoje pašelpos tik po to, kai SLA. Seimas apsvarstęs nario apeliaciją jo reikalavimą atmeta. Pagaliau, bereikalingai organizaciją tąsant po teismus sudaromos nemažos išlaidos organizacijai.

Šituo nedraugingumo organizacijai keliu nariai nueina net taip toli, kad nepasistengę įrodyti jų reikalavimuose pašelpos pasireiškusių nereguliarumų nepamatingumo, tuojaus samdo advokatus ir valdiškų teismų grumojimais reikalauja pašelpas išmokėti. Gerb. SLA. nariai nenori suprasti, kad SLA. Sekretorius negali nepildyti konstitucijos patvarkymų ir negali sauvaliauti išmokėjimų iš SLA. iždo reikalais. Tulais atsitikimais nariai net prašomų pridėtinių paaiškinimų sulig jų užsilaikymo laike ligos ar kitais reikalais neprisiuntę SLA. Sekretoriui, visą reikalą paveda advokatui. Kad ir augščiau minėtos dviejų SLA. narių bylos iškeltos valdiškam teisme pirma, negu Pildomosios Tarybos suvažiavimas turėjo progos tų pašelpų išmokėjimo reikalą apsvarstyti.

Tokie SLA. narių elgėsiai ir nesiskaitymas su SLA. konstitucijos patvarkymais turėtų buti sustabdytas. Todel linkėtina, kad šis gerbiamas Seimas atkreiptų į tai reikiamo dėmėsio ir surastų galimybes tokiems narių žygiams užkirsti kelią. Bereikalingai tąsant organizaciją po valdiškus teismus netik susidaro nemažos išlaidos organizacijai, bet ir pati organizacija diskredituojama visuomenės akyse.

Tai tiek turiu raportuoti stambesniais reikalais iš organizacijos stovio ir įvykių jos gyvenime tuo laikotarpiu, kuriuo man teko eiti SLA. Sekretoriaus pareigas. Baigdamas galiu tik palinkėti šiam gerbiamam Seimui geriausio pasisekimo jo svarbiuose uždaviniuose, kad visi prieš šį Seimą stovinti organizacijos reikalai butų sekmingai ir su galimai didžiausia nauda organizacijai ir jos nariams išspręsti. Linkiu, kad šio Seimo darbams vadovautų kilniojo fraternalizmo siekiamas draugingumo jausmas ir kad visas šio Seimo brangus laikas butų pašvęstas vien Susivienijimo labui.

S. E. Vitaitis,
Laikinasis SLA. Sekretorius.

10. Užsiregistruoja sekamų laikraščių reporteriai: „Tėvynės" — P. Bajoras; „Sandaros" — Z. Vitaitienė; „Naujienų" — K. Jurgelionis, P. Dargis ir S. Bakanas; „Vienybės" — A. B. Strimaitis ir P. Bukšnaitis; „Naujosios Gadynės" — L. Pruseika ir St. Masytė; „Laisvės" — R. Mizara; „Vilnies" — V. Andriulis.

11. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas skaito savo raportą SLA. 38-tam Seimui, skaitlinių lenteles apleisdamas. SLA. Sekretoriui perskaičius savo raportą, delegatai pareiškia pagyrimo už taip nuodugnų ir aiškų organizacijos padėties nušvietimą. Įnešta ir paremta SLA. Sekretoriaus raportą priimti su padėka raporto autoriui Dr. M. J. Vinikui, tačiau kai kuriems delegatams pradėjus klausimus statyti ir esant vėlam laikui, raporto galutinas priėmimas atidėtas sekamai sesijai.

Prezidentas S. Gegužis antrą sesiją uždarė 7 val. vakare, pareikšdamas, kad trečia sesija prasidės 9 val. ryte, birželio 26 d.

SESIJA TREČIA.

Trečią sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 9 val. ryte, birželio 26 d.

Delegatų vardošaukis. Sesijoje nedalyvauja delegatai: 14 kp. J. Vilčinskas ir J. Verbila, 34 kp. P. Montvilas, 83 kp. S. Seniškevičius, 89 kp. J. Kavaliauskas, 126 kp. Dr. A. Bacevičius, 125 kp. M. Šeštokas, 164 kp. J. Marcinkevičius ir A. Grabauskas, 185 kp. S. Barzdys ir J. Kolas, 245 kp. V. Ambrazevičius, 280 kp. P. Kačinskas, 322 kp. A. Olis, 341 kp. J. P. Vilutis, 367 kp. A. Urbonas.

Prezidentas S. Gegužis paskiria Seimo Maršalkomis: T. M. Valaitis 129 kp., Chicago, Ill., A. Rėklaitis 211 kp., Mahanoy City, Pa., J. Maskelis 352 kp., Detroit, Mich.

Balsų Skaitymo Komisijon paskiriama: P. Marmokas SLA. 40 kp., Pittsburgh, Pa., V. Černauskas SLA. 275 kp., Springfield, Ill., K. Karsokas SLA. 7 kp., Pittston, Pa., J. Šniras SLA. 38 kp., Brooklyn, N. Y.

Skaitoma pirmos ir antros sesijos protokolas ir priimtas originaliai kaip užrašytas.

12. Eina diskusijos SLA. Sekretoriaus raporto priėmimo klausimu. Po ilgų diskusijų, priimtas antroj sesijoj padarytas įnešimas ir kartu priimtas SLA. Sekretoriaus raportas.

SLA. Sekretoriaus Raportas

Trisdešimt Aštuntam SLA. Seimui,
Birželio 25, 1934, Detroit, Mich.

Gerbiami Seimo Dalyviai:

Susivienijimo fiskaliai (veikmės) metai turi prasidėti kas metai su pirma diena sausio ir baigtis su trisdešimts pirma diena gruodžio mėnesio tų pačių metų. Prisilaikant šio konstitucinio parėdimo šis raportas apima dviejų metų laikotarpį, pradedant sausio 1 d., 1932 m. ir baigiant sausio 1 d., 1934 m. Tačiau tam tikrame prie šio raporto priede yra paduodamas bendras finansinis Susivienijimo stovis iki šių metų birželio pirmai dienai.

Raportas parodo bendrą Susivienijimo darbų eigą, organizacijos stovį, turtą, visas įeigas, išmokėjimus, finansinį stovį visų fondų, narių skaičių, jų pasidalinimą į apdraudos ir pašelpos skyrius, kiek narių ir kuopų yra kiekvienoje valstijoje, kiek narių prisirašė, išsibraukė, mirė, sirgo ir kiek pomirtinų ir ligos pašelpos buvo išmokėta. Prie to yra suteikiamos žinios apie Susivienijimo narių mirtingumą bėgy pastarųjų dvidešimties metų ir pastarųjų dviejų metų narių sirgimas visose kuopose ir pažymimi svarbesnieji nuotikiai nuo sausio 1 d., 1932 metų iki šio Seimo pradžiai.

Permainos SLA. Sekretoriaus Urėde.

Pereito Seimo išrinkta SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgeliutė iš savo urėdo rezignavo. Jos atsistatydinimas įėjo galėn pirmą dieną sausio mėnesio, 1933 metais. Sausio 3 d., 1933 m., Prezidentas S. Gegužis, SLA. Pildomosios Tarybos įgaliotas, paskyrė „Tėvynės" redaktorių p. S. E. Vitaitį eiti Laikino SLA. Sekretoriaus pareigas. Vėliaus, kovo 1 d., 1933 m., SLA. Pildomoji Taryba, negalėdama savo suvažiavime išrinkti pastovaus Sekretoriaus, išrinko tą patį p. S. E. Vitaitį Laikinu SLA. Sekretorium iki to laiko, kuomet bus išrinktas pastovus SLA. Sekretorius. Tuo gi tarpu SLA. Pildomoji Taryba savo suvažiavime, įvykusiame 1—3 dd. kovo mėn., 1933 m., vienbalsiai nutarė paleisti visuotinam SLA. narių balsavimui pasirinkti SLA. Sekretorių.

Šiam balsavimui, kuris įvyko tarpe 1 ir 30 dd. balandžio mėn., 1933 m., SLA. Pildomoji Taryba nutarė pastatyti du kandidatu, SLA. nariu, Dr. M. J. Viniką iš New Yorko ir M. A. Raginską iš Plymouth, Pa. Šiuose visuotinuose balsavimuose, p. M. A. Raginskas gavo 1,707 balsus, o M. J. Vinikas 3,060 balsų. Sekamas SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, įvykęs gegužės 29, 30 ir 31 dd., 1933 m., pasiremdamas visuotino balsavimo daviniais, išrinko SLA. Sekretorium Dr. M. J. Viniką iš New Yorko, jį prisaigdino ir pavedė jam SLA. Sekretoriaus pareigas nuo birželio 1 d., 1933 m.

Tokiu budu nuo pereito iki šiam Seimui SLA. Sekretoriaus pareigas ėjo trys asmenys:

1. P-lė P. Jurgeliutė nuo liepos 1 d., 1933 m. iki sausio 1 d., 1933 m.

2. S. E. Vitaitis nuo sausio 3 d., iki birželio 1 d., 1933 m.

3. Dr. M. J. Vinikas nuo birželio 1 d., 1933 m. iki šiam laikui.

SLA. Trečias Ekskursinis Konkursas.

Musų žmonių gyvenimo buklė, lygiai kaip kitų tautų, pastaraisiais laikais labai pasikeitė. Beveik visiškas sustabdymas emigracijos, platus įvedimas automobilio, krutamų paveikslų, radio ir kitų moderninių pagerinimų ir išradimų taip pakeitė draugijinius santikius tarpe Amerikos lietuvių, kad senesnieji budai prirašymo naujų narių prie musų organizacijų pasidarė nepakankamais kad palaikyti lygsvarą prirašyme naujų narių. SLA. Pildomoji Taryba, turėdama tą omeny, rado reikalingu imtis naujesnių priemonių prirašymui naujų narių, išpopuliarizavimui Susivienijimo ir praplėtimui jo naudingumo savo nariams.

Tuo tikslu SLA. Pildomoji Taryba nutarė surengti SLA. Trečią Ekskursinį Konkursą. Konkursas tęsėsi nuo gruodžio 1 d., 1932 m., iki birželio 1 d., 1933 m. Sąryšy su šiuo Konkursu buvo surengta Trečia SLA. Ekskursija Lietuvon.

Šioji ekskursija turėjo plaukti Lietuvon „Scantic Line" kompanijos laivu „Scanmail". Tačiau, musų pašalinei spaudai pradėjus negražiai atsiliepti apie šią laivų liniją, pastaroji nuo sutarties atsimetė ir Susivienijimui prisėjo, ant greitųjų daryti, bet jau netaip prielankiomis sąlygomis, naują ekskursijos sutartį su „Swedish American Line". Netikėtas pakeitimas sutarties žymiai sumažino Susivienijimo įplaukas iš šios ekskursijos.

Ekskursija išplaukė Lietuvon gegužės 27 d., 1933 m., su 57 keleiviais-ekskursantais. Visų ekskursantų vardai buvo paskelbti „Tėvynės" No. 23, iš birželio 9 d., 1933 m.

Konkursą paskelbus, kuopose pasireiškė daug gyvumo. Daug veikėjų ir organizatorių užsiregistravo konkurso dalyviais. Darbuotasi su dideliu atsidavimu. Tačiau šis konkursas nebuvo taip sekmingas, kaip pereiti konkursai. Svarbiausia to priežastimi, beabejonės, buvo ekonominis sunklaikis.

Konkurso pasekmes vienok, nežiurint kliučių, galima pavadinti vykusioms. Du organizatoriai, p. J. Tumavičienė ir p. J. Mickevičius prirašė po daugiau kaip 50 narių ir tokiu budu abu laimėjo po laivakortę Lietuvon ir atgal. Dvidešimts penki konkurso dalyviai prirašė iš viso 362 naujus narius.

Šio konkurso piniginė atskaita yra sekama:

Įeigos:

Įstojimo mokesčiai 362 narių	$804.00
J. Mickevičius primokėjo prie laivakortės	49.50
Spaudos darbai	75.00
Apgarsinimai	63.00
Viso	$991.50

Išlaidos:

Konkursinis atlyginimas organizatoriams	$165.00
Paprastas atlyginimas organizatoriams	277.00
J. Mickevičiaus laivakortė	203.00
J. Tumavičienės laivakortė	153.00
Už spaudos darbus	47.00
Viso	$845.00
Liko	$146.50

Susivienijimo spaustuvė neįrengta atlikti spaudos darbus dviejose ar trijose spalvose, todel gautus spaudos darbus prisėjo atiduoti kitur spausdinti, tačiau už šiuos darbus Susivienijimas paėmė $75.00, o spaustuvei užmokėjo $47.00.

Akyvaizdoje tokių nepaprastai sunkių aplinkybių, konkursą galima skaityti pavykusiu ir SLA. veikėjai, konkursantai ir organizatoriai užsitarnauja širdingą padėką už jų atsidavusį pasidarbavimą.

Susivienijimo Įregistravimas.

Susivienijimas yra dabar įsiregistravęs sekamose valstijose: Pennsylvania, Illinois, New York, Connecticut, Massachusetts, New Jersey, Ohio, Indiana, Michigan ir Maryland. Kiekvienais metais visoms šioms valstijoms reikia pristatyti nevėliaus kovo 1 dienos pilną ir smulkų metinį raportą visos Susivienijimo padėties.

Šiuose raportuose, kurie užima didelio formato 21 puslapį, reikia smulkiai raportuoti kiekvieno fondo įplaukas, išlaidas ir fondų stovį pradžioje ir pabaigoje metų. Reikia raportuoti kuriuose bankuose yra laikomi pinigai ir kiek jų buvo pabaigoje kiekvieno mėnesio. Reikia smulkiai raportuoti apie kiekvieną bondsą ir mortgičių, visas šiuose investmentuose permainas, jų mokėjimą ar nemokėjimą nuošimčių Kiekvienais metais kiekvieno bondso vertė turi buti apskaitliuota sulig valstijų nustatytos normos. Visos pajamos, išlaidos ir jų rušis surištos su namais turi buti pilnai nurodytos. Kiekvienai valstijai reikia raportuoti kiek SLA. yra narių, kiekvienoj valstijoj, kokio amžiaus, kiek kurioj valstijoj narių naujai prisirašė, išsibraukė, priimta atgal, mirė, susirgo ir tt. Reikalaujama smulkaus raporto apie išmokėtas ir neišmokėtas pomirtines ir pašelpas. Turi buti teisingai apskaitliuota kiek kožno amžiaus metų nariai turi apdraudos ir tt. ir tt. Nekurios valstijos reikalauja šiuos raportus duplikate, taip kad dabar reikia prirengti 15 tokių raportų.

Apart šių metinių raportų, kurie turi pasiekti valstijų Apdraudos Departamentus nevėliaus kaip kovo 1 d. kiekvienais metais, dar reikia priruošti valstijoms tam tikrus vertybės, taip vadinamus, "Valuation" raportus. Šie raportai turi pasiekti visas valstijas gegužės mėnesy.

Šie pastarieji vertybės raportai turi parodyti kokia suma pomirtinių turėtų buti išmokėta sulig N. F. C. mirtingumo pagrindo ir kokia suma yra tikrai išmokama, kokį nuošimtį organizacija bendrai gavo už savo visą turtą ir ar organizacijos turtas atsako jos nešamai atsakomybei prieš narių apdraudą, kad užtikrinti visų pomirtinių išmokėjimą.

Nepristatymas šių raportų laiku, gręsia organizacijai netekimu teisių daryti biznį visose valstijose, kuriose SLA. yra įregistruotas. Gavę kalbamus raportus, visos valstijos juos rupestingai peržiuri ir užveda susirašinėjimą su Centru įvairiausiais raporto reikalais. Pastaraisiais laikais, kuomet ekonominis krizis katastrofingai palietė net stipriausias finansines šalies organizacijas, tas susirašinėjimas, nauji parėdymai, nauji reikalavimai ypač padidėjo.

Sulig visų valstijų įstatymų yra reikalinga, kad išmokėjimas narių apdraudos butų užtikrintas organizacijos turtu nemažiaus kaip 100%, skaitliuojant **National Fraternal Congress Table of Mortality**, ir turtui uždirbant 4%. Šiuo pagrindu skaitliuojant Susivienijimo atsakomybės vertybė gruodžio 31 d., kiekvienų metų, buvo sekama:

1933 m.	101.58%
1932 m.	102.55%
1931 m.	104.25%
1930 m.	101.82%
1929 m.	105.41%
1925 m.	105.44%

Tas reiškia, kad Susivienijimas yra tokiame stovy, kad išmokėjus iš jo apskaitliuoto turto visas numatomas pomirtines dar liktų perteklius 1.58%, arba išreiškus pinigais, dar liktų perteklius $42,428.00. Iš šito matosi, kad Susivienijimo apsaugos skyrius yra gerame stovy. Kopija šio raporto tilpo, sulig įstatymų reikalavimo, "Tėvynės" No. 20, visų narių žiniai.

Kas link Susivienijimo narių mirtingumo palyginus su "N. F. C. Table of Mortality" ir gautų nuošimčių už visą turtą tai buvo sekama padėtis:

Metai	Mirtingumas	Gauti % už visą turtą
1933 m.	125.61%	3.3%
1932 m.	139.09%	4.0%
1931 m.	120.14%	5.4%
1930 m.	134.50%	5.3%
1929 m.	122.00%	5.6%

Susivienijimo Investmentai.

Susivienijimo išgalės išmokėti savo nariams pomirtines yra paremta ant to, kad narių sumokėtos duoklės turi uždirbti nemažiaus kaip 4% per metus ir ant to, kad narių mirtingumas neviršis mirtingumo nustatyto taip vadinamose "National Fraternal Congress Table of Mortality". (N. F. C. 4%). Šią N. F. C. lentelę paduodu šiame raporte lentelėje užvardintoj "SLA. Narių Mirtingumas". SLA. nariai bendrai paėmus, gauna iš Susivienijimo daug daugiau, negu jie sumoka ir jei ant sumokėtų duoklių nebutų uždirbama daugiau kaip 4 nuošimčiai, tai sumokėtų narystės mokesčių toli gražu neužtektų išmokėjimui pažymėtų pomirtinių.

Kad tokį nuošimtį butų galima uždirbti, tai SLA. pinigai turi buti investuoti į nuošimčius mokančius investmentus. Kadangi bankai nemoka 4% už indėlius, tai pinigus priseina investuoti į mortgičius, kurie paprastai moka apie 6% ir į tokius valstijų ar mortgičių bondsus, kurie moka daugiau negu 4%.

Ekonominiai geruose laikuose yra labai lengva surasti tokių bondsų ir mortgičių, kurie gali užtikrintai mokėti daugiau kaip 4%. Sulig valstijų surašo bondsų, į kuriuos fraternalės organizacijos gali investuoti savo pinigus, tokių bondsų skaičius siekia arti šimto tukstančių. Bet kada pradėjo siausti ekonominė depresija, tai labai daug tų bondsų, o taipgi ir mortgičių pažadėtus nuošimčius, del stokos uždarbio, negali išmokėti. Tokie bondsai, kurie neišgalėjo išmokėti nuošimčių paskirtu laiku, skaitosi defoltuotais bondsais. Užėjus ekonominei depresijai, nekurių bondsų vertė taipgi pradėjo žymiai kristi. Šiuose nepastoviuose laikuose bondsų rinkos vertė keičiasi kasdien.

Kadangi fraternalių organizacijų pinigai privalo buti visuomet investuoti ir nėra galimybių, kad tie pinigai bus staigiai reikalingi, kaip bankuose atsitinka, tai valstijos visai nereikalauja, kad fraternalių organizacijų bondsai butų įvertinami dienos rinkos kaina. Valstijos reikalauja, kad fraternalių organizacijų bondsų vertė butų apskaitliuojama sulig valstijų išleistos knygos, kuri nustato **metinę**, o ne dienos, rinkos vertę. Valstijos eina dar ir toliaus, ir sulig įstatymo leidžia apkainuoti bondsus, sulig tam tikros skaitliavimo formulos, amortizuota bondsų verte. Šioji vertė įima visą bondso prinokimo laiką. Bondsų dienos kursas yra taip nepastovus, kad fraternalių organizacijų turto apskaitliavimuose jis visai nevartojamas. Kaip tos įvairios bondsų vertės skiriasi viena nuo kitos, matysite iš čionai pateikiamos entelės, Priedas No. 1, kurioje yra paduodamos "par", "pirkimo", "valstijų", ir "amortizuota" bondsų vertė. Lentelėje taipgi nurodoma kokį nuošimtį bondsai moka ir kuriais metais jie buvo pirkti.

PRIEDAS No. 1
SURAŠAS SLA. BONDSŲ
Iki Sausio 1, 1934.

	Moka Nuošimčių	Kada Pirkti	„Par" Vertė	Kiek Mokėta	1933 m. Valstijų Nustatyta Rinkos Vertė	1933 m. Amortizuota Vertė
VALDIŠKI BONDSAI:						
U. S. Fourth Liberty Loan	4¼	1918-32	74,000	75,023.75	75,750.00	74,341
State of Illinois	4	1932	10,000	9,755.63	9,755.63	9,756
State of Illinois	4¾	1932	10,000	10,100.00	10,100.00	10,100
State of Michigan (High Impr.)	4½	1932	10,000	10,055.98	10,055.98	10,056
Chicago Board of Educ.	4	1931	5,000	4,923.00	4,600.00	4,954
City of Baltimore (3-rd Water)	4	1932	5,000	4,924.79	4,924.79	4,925
City of Baltimore (Sewer Series)	4	1932	5,000	4,908.30	4,908.30	4,908
New York Port Authority	4¼	1931	5,000	5,012.50	4,900.00	5,012
Associated Gas & Electric	5½	19 1932	15,000	14,578.09	14,578.09	14,578
Viso			$139,000	$139,282.04	$139,572.79	$138,630
GELEŽINKELIŲ BONDSAI:						
New York Central R. R. Co.	6	1921	10,000	10,174.00	10,000.00	10,013
Pennsylvania R. R. Co.	6½	1921	10,000	10,000.00	10,700.00	10,000
Viso			$20,000	$20,174.00	$20,700.00	$20,013
„UTILITIES" BONDSAI:						
Milwaukee County, Wis.	4	28-29	40,000	39,687.50	16,800.00	39,827
Central West Publ. Service (1-st Lien) (d)	5½	1926	15,000	14,812.50	5,100.00	5,100
Chicago Aurora & Elgin R. R. (d)	6	1927	20,000	19,350.00	3,400.00	3,400
Chicago North Shore & Milwaukee R. R. (d)	5½	1926	15,000	14,437.50	2,550.00	2,550
Chicago North Shore & Milwaukee R. R. (d)	6	1929	5,000	4,862.50	950.00	950
Cities Service	5	1928	20,000	19,000.00	9,600.00	10,166
Cities Service Gas Co.	5½	1927	20,000	19,200.00	12,200.00	19,526
Dallas Railway Terminal Co.	6	1926	15,000	14,437.50	6,300.00	14,594
E. St. Louis & Inter. Water Co.	5	1925	15,000	14,062.50	12,900.00	14,502
Empire Oil & Refining Co.	5½	1927	20,000	19,150.00	12,000.00	19,354
Federal Public Service (d)	6	1928	20,000	19,850.00	7,200.00	7,200
Illinois Power & Light	5½	1927	15,000	14,437.50	10,050.00	14,550
Kansas City Public Service (d)	6	1928	20,000	18,950.00	5,000.00	5,000
Kentucky Utilities Co.	6½	1923	10,000	9,825.00	8,700.00	9,895
Michigan Gas & Electric	6	1924	12,000	10,950.00	10,200.00	11,445
Monongahella W. Penn. Publ. Serv.	5½	1925	15,000	14,662.50	12,000.00	14,758
Old Dominion Power Co.	5	1926	15,000	14,062.50	10,800.00	14,323
Public Service Co. of Colo.	6	1926	15,000	14,812.50	11,550.00	14,878
Sioux City Service Co.	6	1926	15,000	14,850.00	11,100.00	14,892
Southern Gas & Electric Co.	5	1927	15,000	14,362.50	12,000.00	14,489
West Ohio Gas Co.	6	1926	15,000	15,150.00	12,000.00	15,113
Wisconsin Pub. Service	6	1922	10,000	9,950.00	9,500.00	9,968
Viso			$362,000	$350,862.50	$201,900.00	$285,480
„REAL STATE" ir „INDUSTRIAL" BONDSAI:						
Allied Owners Corp. (d)	6	1928	20,000	19,279.50	10,000.00	10,000
American Home Securities Corp.	6	1930	15,000	14,962.50	13,500.00	14,972
Anthracite Trust Co. (1-st Mortgage) (d)	4½	1914	38,400	38,400.00	38,400.00	38,400
Bruck Wiesner Bldg. Chicago (d)	6	1929	23,000	23,000.00	20,700.00	20,700
Chicago Lith. Aud. Corp. (1-st Mortgage) (d)	6½	1924	15,000	15,000.00	12,750.00	12,750
Continental Mortgage Co. (d)	5½	1928	20,000	19,950.00	11,800.00	11,800
Fox St. Louis Theatre Co. (d)	6½	1928	20,000	19,950.00	2,000.00	2,000
Hearst Publications	6¼	1927	20,000	19,950.00	15,600.00	19,968
LaSalle Wacker Bldg. Chicago (d)	6	1929	10,000	9,375.00	1,900.00	1,900
Lincoln 42-nd St. Bldg. (Reorganized) (d)	5½	1929-33	20,000	19,900.00	7,600.00	7,600
Loew's Theatre & Realty	6	1927	25,000	24,937.50	16,250.00	24,956
Long Bell Lumber Co. (d)	6	1926	15,000	14,512.50	3,000.00	3,000
Michigan 26-th St. Bldg. Chicago (d)	6	1930	5,000	5,000.00	4,500.00	4,500
Mortgage Guarantee Co. of Amer. (d)	5½	1928	25,000	24,937.50	11,750.00	11,750
North American Funding	6	1929	10,000	9,425.00	4,300.00	9,540
Prudence Co. Inc. New York (d)	5½	1926	15,000	14,962.50	10,200.00	10,200
Realty Foundation Co. (d)	6	1929	10,000	9,975.00	2,100.00	2,100
Savoy Plaza Corp. New York (d)	6	1925	15,000	14,962.50	4,500.00	4,500
State Randolph Bldg. Chicago (d)	5½	1927	25,000	24,312.50	6,000.00	6,000
State & Washington Bldg. Chicago (d)	5	1928	20,000	18,950.00	5,600.00	5,600
Ten East 40 St. Bldg. New York (d)	6	1928	20,000	19,950.00	7,200.00	7,200
Wardman Real Estate (d)	6½	1928	20,000	19,950.00	3,600.00	3,600
Viso			$406,400	$401,642.00	$213,250.00	$233,036
Viso kartu			$927,400	$911,960.54	$575,422.79	$677,159

PASTABA: Bondsai prie kurių vardų randasi raidė (d) yra defoltavę.

Kokis kraštutinis svyravimas buna bondsų dienos kurse matysite iš Finansų Komisijos raporto apie bondsus ir iš žemiaus paduodamų skaitlinių.

"Par" vertė bondsų	$927,400.00
SLA. užmokėjo	911,960.00
Valstijų rinkos vertė, sausio 1 d., 1934 m.	575,422.79
Amortizuota vertė	677,159.00
Rinkos vertė gruodžio 1, 1933,	305,110.00
Rinkos vertė, geg. 1, 1934,	524,989.00

Iš šių skaitlinių matysite kokis kraštutinis rinkos kainų svyravimas buna laike ekonominės depresijos ir finansinio nepastovumo ir kaip prasmingi yra valstijų įstatymai, kurie fraternalių organizacijų investmentus nepaveda tokio laikino rinkos kainų svyravimo įtakai.

Šias skaitlines ir surašą SLA. bondsų paduodu tikslu atremti skleidžiamą nuomonę, kad neviskas yra nariams raportuojama ir kad pavojai, apie kuriuos nepainformuoti asmensį kalba, nėra tos rušies kaip jų perstatoma.

Šių metų raportuose valstijoms, SLA. bondsų vertė buvo, pirmu kart, apskaitliuota ir raportuota Amortizuotos vertės pagrindu. Nors umaus pavojaus SLA. investmentams į bondsus nėra, tačiau butų netikslu tvirtinti, kad esama padėtis nereikalauja rimčiausių pastangų dabojimui, sekimui ir kur galima taisymui ir stiprinimui musų bondsų. Vienas geriausių budų sustiprinti musų investmentus bondsuose butų iškeitimas silpnųjų ir kainoje nukritusių bondsų į tokios pat vertės bondsus, kurie turi geresnes galimybes išlaikyti savo vertę ir turi geresnių galimybių pakilti rinkos kainoje. Tačiau tokis pakeitimas, nors nedraudžiamas, susiduria su tam tikrais įstatymais, sulig kurių naujo bondso vertė gali buti knygose įrašyta tik tokia, kiek buvo už bondsą mokėta, o skirtumas turi buti nurašytas kaipo nuostolis. Tos pačios knygvedystės proceduros reikia prisilaikyti ir pardavime bondsų.

Pavyzdžiui, SLA. Finansų Komisija rekomenduoja telegrama tuojaus parduoti, bankrutavusius Allied Owners Corp. bondsus, kurių SLA. turi už $20,000 ir kurių rinkos kaina yra $3.00, nes kaina dar krinta ir galimas daiktas, kad visai nukris. Pardavus šiuos bondsus Susivienijimui priseitų nurašyt suvirš $19,000 nuostolių, nes už gautus pinigus galėtum nupirkti mažiaus kaip $600.00 naujų bondsų vertės. Tuo gi tarpu užvedus legalę procedurą išreikalavimui savo turto yra galimybė, kad korporacija bus reorganizuota, ir naujos vertybės sekuracijos bus išduotos, kurios ilgalaikiu amortizavimo pagrindu turės žymiai didesnę vertę. O iki to laiko šie bondsai yra, sulig valstijų nustatytos rinkos kainos, verti $10,000. Jų rinkos vertė tačiau yra dabar apie $1,200.00. Arba vėl rekomenduojama tuojaus parduoti Associated Gas and Electric Bondsai, kurių SLA. turi už $40,000.00, nes jų rinkos kaina nukrito iki $15.00 ir išrodo, kad dar kris daugiaus, o už gautus pinigus nupirkti stipresnių bondsų. Tokiomis aplinkybėmis pardavus šiuos bondsus priseitų nurašyti apie $34,000 nuostolių, nes naujųjų bondsų pirkimo vertė butų tiktai apie $6,000. Tuo gi tarpu valstijos nustato jų metinę kainą $42, t. y. $16,800 vertė, o jų amortizuota vertė yra net $39,827. Šių bondsų rinkos kaina šiais metais svyravo tarpe $11 ir $30, rašant šį raportą jų kaina yra apie $20. Reiškia jie dabar turi apie $8,000 rinkos vertę.

Galima butų paduoti ir daugiau pavyzdžių, tačiau jiems nevieta Seimui raporte. Šiuos du pavyzdžius padaviau tam, kad paaiškinti, jog nevisos rekomendacijos, kurias Pildomoji Taryba gauna, gali buti vykinamos be kliučių ir be nuostolių.

Investmentų klausimas yra opus, bet jų pataisymas yra keblesnis, negu kiti mano. Kad pagerinti padėtį ant tiek, kiek galima, buvo kreiptasi patarimo ir pagelbos prie didžiausių firmų teikiančių finansinius patarimus ir patarnavimas. Buvo plačiai kalbėtasi ir susirašyta su "Moody's Investros Service" su "Standard Statistics Co., Inc." su "Brookmire Economic Service" ir su kitais. Visi jie sutiko beveik už vienodą atlyginimą teikti Susivienijimui savo patarnavimą, teikti finansinių žinių, patarimų ir daboti musų investmentus nuo išvengiamų nuostolių. Tačiau nei vienas iš jų neapsiėmė gauti valstijų sutikimą keisti musų bondsus į geresnius, be nurašymo nuostolių ir nei vienas negalėjo užtikrinti, kad nurašyti nuostoliai nebus didesni už nuostolius, kuriuos turėsime jei visai keitimų nedarysime. Tokiu atveju minėtos firmos priėjo prie išvados, kad įstatymų ribose jos negalėtų suteikti mums naudingą patarnavimą.

Tačiau siaučiant ekonominei depresijai yra labai svarbu turėti ekspertų patarnavimą SLA. finansiniuose reikaluose. Pasiremiant tuomi SLA. Finansų Komisija, bendrame posėdy su SLA. Prezidentu ir Iždininku nutarė pasamdyti tokiam patarnavimui Breckenridge and Co., Invesment Counsel, Chicago, Ill. Šiai firmai metinis atlyginimas bus $610.64.

Ateinanti du metai finansiniuose reikaluose nežada nieko aiškaus, todel SLA. Pildomojai Tarybai ir Finansų Komisijai priseis nuolatos budėti, kad kaip galima apsaugoti SLA. investmentus nuo išvengiamų nuostolių. Tam tikslui butinai reikalinga, kad SLA. finansines operacijas butų galima sparčiaus atlikti. Sulig dabartinės padėties SLA. investmentais gali operuoti tiktai SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimai. Tie suvažiavimai įvyksta tris-keturis kartus į metus, o reikalingumas tinkamai apsaugoti SLA. turtą dažnai iškila staiga ir netikėtai. Tokių atsitikimų turėjome jau kelis, kuomet musų finansinio aparato nerangumas netik nuostolius sudarė, bet pastatė pavojun gana žymias sumas pinigų. Todel labai svarbu, kad laike šios ekonominės depresijos, butų sudarytas daug lankstesnis ir greitesnis invesmentų darymui ir dabojimui aparatas.

Kitas svarbus klausimas, tai tuomlaikinas sumažinimas investmentų į bondsus. SLA. dabar privalėtų investuoti į mortgičius, pakol mortgičių investmentai pasivys bondsų investmentus. Nors ekonominė depresija palietė labai skaudžiai ir mortgičius, tačiau mortgičių investmentai toli gražu nėra tiek nukentėję, kaip bondsai. Prie to, pinigai išdalinti ant mortgičių visuomet palieka nesulyginamai geresnėj SLA. kontrolėj, negu pinigai investuoti į by kokius bondsus. Neduodant paskolų ant grynai industrialių ir komercialių namų Susivienijimo mortgičių paskolos, saugumo atžvilgiu, bus visuomet lygios, o gal ir saugesnės, negu didžiuma bondsų.

Mortgičių srity pilnai raportuoja SLA. Iždininkas ir Finansų Komisija. Tai čionai priseina tiktai pažymėti tą, kad su pabaiga 1933 metų Susivienijimas perėmė F. Matulaičio nuosavybę, 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich., ir šiomis dienomis baigiama perimti S. Kišono nuosavybė, 128 S. Maine Ave., Atlantic City, N. J. ir Vienybės Bendrovės nuosavybė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SLA. FINANSINIS RAPORTAS

SLA. bendras turtas, sausio 1, 1934 m. __ $1,592.382.09

Turtas Priklauso Sekamiems Fondams:

Apsaugos Fondui	$1,358,635.49
Pašelpos Fondui	132,910.10
Inventorius	9,275.74
Lėšų Fondui	4,398.13
"Tėvynės" Fondui	16,493.50
Tautiškų Centų Fondui	3,477.39
Našlių ir Našlaičių Fondui	13,116.48
Vaikų Skyriaus Fondui	34,301.46
Emigrantų Fondui	564.42
Moksleivių Fondui	1,372.73
Literaturos Fondui	1,567.47
Jaunuolių Švietimo Fondui	1,420.06
SLA. narių-bedarbių Paskolos Fondui	14,849.12
Viso	$1,592,382.09

Turtas Fonduose Susideda Sekamai:

Apsaugos Fondas —	Pinigai	$61,945.56
	Bondsai	761,874.15
	Mortgičiai	427,425.00
	Keturi namai	107,390.78
	Viso	$1,358,635.49
Pašelpos Fondas —	Pinigai	$26,223.71
	Bondsai	106,686.39
	Viso	$132,910.10
Mišrus Fondas *) —	Pinigai	$8,877.81
	Bondsai	43,400.00
	Moksleivių Paskolos	6,650.00
	Bedarbių Paskolos	11,741.32
	Viso	$70,669.13
Inventorius **)		9,275.74
Lėšų ir "Tėv." Fondas —	Pinigai	$20,891.63
	Viso	$20,891.63
Bendrai viso turto		$1,592,382.09

*) Mišrus Fondas susideda iš sekamų fondų: Tautiškų Centų Fondo $3,477.39; Našlių ir Našlaičių Fondo $13,116.48; Vaikų Skyriaus Fondo $34,301.46; Emigrantų Fondo $564.42; Moksleivių Fondo $1,372.73; Literaturos Fondo $1,567.47; Jaunuolių Švietimo Fondo $1,420.06; SLA. Narių Bedarbių Fondo $14,849.12. Viso $70,669.13.

**) Inventorius susideda sekamai: Raštinė $2,976.20; Spaustuvė $3,384.43; Redakcija $408.55; Administracija $201.00; Literatura $1,813.38; Kuopoms knygų ir tt. $279.00; SLA. ženkleliai $205.68; ir Kvitų knygų $7.50. Dapirkta bėgy dviejų metų $1,725.14. Amortizuota ir tt. bėgy dviejų metų $2,630.16.

(Daugiau bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.
Iš Aviacijos Dienos ir Pikniko.

Po pasekmingos lietuvių aviacijos dienos ir pikniko, kuriuos buvo surengę draugijų atstovai ir pavieniai darbuotojai vardu VVSS. komitetas birželio 10 d., 1934, naudai antro lietuvių skridimo per Atlantiką, musų kolonijoje sukėlė tarpe lietuvių didžiausį upą. Nespėjus sudaryti atskaitas iš praėjusių parengimų, jau atsirado čiela eilė gerų lietuvių biznierių, kurie reikalauja surengti dar vieną pikniką leit. Felikso Vaitkaus naudai, pirm išskridimo jam į Lietuvą. Musų biznieriai pasisakė, kad jie pasidarbuos tarpe savęs ir suaukos viską kas piknikui reikalinga.

Tokio širdingo pasižadėjimo musų komitetas negalėjo atmesti. Viskas VVSS. komitetui paliko, tai pasidarbuoti surengti pikniką. Ir tą jisai padarė. Liepos 2 d. buvo sušauktas tuo tikslu susirinkimas ir galutinai nutarta rengti gegužinę liepos 29 „Vytauto Parke" kaip jau pirmiau buvo spaudoj paskelbta. **Taigi piknikas pas mus tikrai bus.** Bet šį kartą šis išvažiavimas bus parengtas **Philadelphijos lietuvių biznierių vardu.** Biznieriai, kurie dar nėra pasisakę prisidėti prie parengimo gegužinės, dabar turi progą, nes spaudoje bus skelbta vardai ir pavardės tik tų biznierių, kurie aktualiai prisidės prie šio parengimo. Musų biznieriai kaip ir visa lietuvių kolonija turi jaustis garbingai, nes už uolų pasidarbavimą antram lietuvių skridimui per Atlantiką, kuris sukėlė iki šiol ir pasiuntė centran viso $1,543.21, leit. **Feliksas Vaitkus** kaip ir ALTASS, centro komitetas, sutiko **pributi pas mus tą dieną piknikan ir mus atsisveikinti.** Kokia lietuvių kolonija nenorėtų pasimatyti ir atsisveikinti su tuo jaunuoliu, kuris rytoj ar poryt leisis su **„Lituanica II"** tolimon ir pavojingon kelionėn, pildant **Dariaus-Girėno** testamentą?! Jei galimybės butų, tai visos jos norėtų.

Taigi, VVSS. komiteto pasidarbavimu, philadelphiečiai lietuviai dar sykį turės progą pamatyti „Lituanicą II" ir jos pilotą leit. Feliksą Vaitkų. Bet šį kartą mes jau turėsime kad ir melstis prie Dievo, palinkėti abiems ištvermės ir laimingos kelionės, pasiekti Kauną. Tai bus pilnas jaudėsio atsisveikinimas! Šį kartą „Lituanica II" jau pilnai ir visiškai bus prirengta tolimon kelionėn; ilsėsis greičiausiai tame pačiame erodrome, kur leit. F. Vaitkus birželio 10 d. vežiojo mėgėjus-pasažierius. Musų komitetas pasitiki, kad šis rengiamas vietos lietuvių biznierių parengimas, mažiausiai duos pelno tiek, kad jį pridėjus prie jau pasiųstų, philadelphiečių lietuvių kolonija bus davus $2,000.00 antram lietuvių skridimui per Atlantiką. Iš eilės, Philadelphia bus antra po Chicagos. Ji dabar tokia yra. Pagal gyventojų skaičių, philadelphiečiai lietuviai su muš ir Chicagą, kur pati idėja antro skridimo užgimė.

Piknike bus mažesnio padaro lėktuvų vežioti mėgėjus pasivažinėti. Bus atletikos vyrų ir moterų. Traukimas virvių, imtynių ir kitokio sporto. Philadelphijos ir apylinkės lietuviai, skaitydami šią žinią, praneškite tiems savo artimiems ir pažįstamiems, kurie gal neturės progos žinoti apie rengiamą **„Vytauto Parke" liepos 29 d. lietuvių biznierių pikniką atsisveikinimui leit. F. Vaitkaus ir „Lituanicą II" prieš pat išskrisiant į Lietuvą.** Pribukit visi pasakyti lakunui laimingos kelionės.

Z. Jankauskas,
VVSS. rašt.

CLEVELAND, OHIO.
Nesutikimai Musų Tarpe.

Nežinau, ar visose lietuvių kolonijose yra tiek daug nesusipratimų ir nesantaikos, kaip pas mus, Clevelande. Į kartą pusę pažiurėsi, tai jau naujas politikierius, tai jau nauja „partija" kaip grybai iš po lietaus dygsta. Ir kaip greit dygsta, taip greit pranyksta ir tos naujos „partijos" tie nauji politikieriai pridaro daugybę nesmagumų ir visokių nesusipratimų tarpe vietos lietuvių.

Klausantis iš šalies, girdisi geros valios lietuvius sakant: „Seniau budavo smagu kai kur nueiti. Draugijų susirinkimuose, baliuose ar piknikuose sueidavai daug senų pažįstamų, gerų draugų. Visi gražiai šnekučiuodavo, vienas kitą pagododavo. Tai ir laukdavai, kad tik butų kokis parengimas, kad galėtum kur išeiti".

Bet kas šiandien darosi? Iš tų visų politikų jau ne viskas norisi ir į spaudą paduoti. Draugijų susirinkimai virto tikrais armydeliais. Visoki parengimai nepasekmingi. Vienas kitą pamatę žiuri skersomis, lyg kad vienas kitam butų kuo prasikaltę.

Pas mus randasi apie dvidešimts penkios skirtingos organizacijos, tai yra: parapijos, pašelpinės draugijos ir visokių draugijėlių. Ir visos jos nori užimti pirmas vietas vedovybėj. Todel visuomenės ir tų visų organizacijų politikieriai tiek jau susirupinę, kad jau nebežino nė ką daryti ir varinėja visokias nešvarias politikas, daro užmetimus pažangesnėms organizacijoms ir rimtesniems veikėjams; deda visas pastangas, kad kaip nors suvedžiojus visuomenę ir iš to išeina tiktai pasipiktinimai.

Man rodos, kad jau laikas visiems tuos nesusipratimus mesti į šalį ir stoti į vieną tautinį kumą ir dirbti del lietuvių gerovės. Skaldantis į mažas draugijėles ir partijėles, maža naudos turim ir del to musų tauta daug nukentės. Todel dar kartą sakau: stokim į tas eiles, kurios veda tiesioginiu keliu, o šalinkimės tų, kurie veda prie suirutės ir nesusipratimų.

Jonas Jarus.

PHILADELPHIA, PA.
Didelis Piknikas.

Philadelphijos Lietuvių Tautiškos Katalikų Šv. Marijos parapijos milžiniškas išvažiavimas arba piknikas bus liepos 22 d., 1934 m., Vytauto Parke. Prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlai vakaro.

Bus visokių gėrimų, gardžių valgių, šaltos košės, kvepiančių lietuviškų cigarų ir labai puiki muzika, kuri griežš lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Kaip nuvažiuoti į Vytauto Parką: važiuojant karais iš viso Philadelphijos miesto važiuokite iki Frankford Ave. ir Bridge St. Stoties. Iš ten imkite karą No. 66 ir važiuokite iki galui. Iš ten pikniko busai nuo 11 val. ryto iki 4 val. popietų vežš į pikniką. Važiuojant automobiliais, važiuokit Frankrod Ave., potam paimkit kelią po kairei No. 513 Homeville Pike.

Kviečia Rengėjai.

ALBANY, N. Y.
Pagerbimo Pramoga.

Birželio 17 d. ponams Vaičiunams surengta 20 metinių vedybinio gyvenimo sukaktuvių pagerbimo pramoga-puota. Svečių susirinko didelis burys — buvo apie 100 žmonių. Parengimas įvyko pas p. Juozą Tiškų uky. Stalai buvo papuošti gėlėmis ir apstatyti skaniais valgiais bei gėrimais. Taipgi griežė puiki muzika, o sveteliai smagiai linksminosi ir tuo parengimu visi buvo patenkinti.

Ponai Vaičiunai yra malonus žmonės ir geri lietuviai. Turi gražiai auklėjamą šeimą — du sunelius ir vieną dukrelę. Visi vaikai gabūs, o ypač Juozelis, kuris labai gabiai mokosi ir šiemet gavo kolegijos stipendiją. Tai dar pirmas nuotikis musų mieste, kad lietuvis jaunuolis tokią pagarbą užsitarnautų.

Ponai Vaičiunai dėkoja visiems, kurie tik į šią pramogą susirinko ir juos pagerbė, pasakydami širdingų linkėjimų prakalbėles ir suteikdami gražias dovanas.

Šią pramogą surengė Ona Tiškienė ir Marijona Levunaitienė, kurios taipgi ačiuoja visiems už atsilankymą.

Koresp.

PITTSBURGH, PA.
Pagerbimas Žuvusių Lakunų.

Garbingai žuvusių didvyrių, lakunų Dariaus-Girėno rengiamas metinis paminėjimas jų žuvimo 22 d. liepos, 1934, Lietuvių Ukėsų Kliube ant Birutės kalno. Gerbiamieji, kas jaučiate reikalingumą atiduoti pagarbą tiems musų tautos didvyriams, atsilankykite minėtoje dienoje ir atlikite garbingą pareigą, atiduodami jiems pagarbą, kaip kad jie savo tėvynės Lietuvos garbei paaukojo net savo gyvybes.

Bus gražus programas. Bus kalbėtojų lietuvių ir amerikonų.

Taip pat bus ir pasilinksminimo muzika, šokiai ir užkandžiai. Jei bus pelno, bus skiriama Dariaus-Girėno paminklo pastatymui. Atsilankykite visi, seni ir jauni, į tą garbingą parengimą. Įžanga veltui.

Vardu Komiteto —
J. Virbickas, koresp.

VILNIAUS GELEŽINIO FONDO RĖMĖJAMS.

Savo misiją Vilniaus Vadavimo reikalu baigėme. (Kalbėjome išviso 51-oje svetainėje. Dar keliose vietose papildomai teks kalbėti).

Turime paerikšti didelį džiaugsmą, kad visur radome labai gyvą atbalsį. Musų broliai Amerikiečiai nuoširdžiai Vilniaus reikalu sielojasi, nemažai atjaučia ir mielai savo centais ir doleriais remia. Visų rupsetis yra gerai susiorganizuoti, kad ateityje visi Lietuvos išelviai stotų į eiles Vliniaus Geležinio Fondo narių rėmėjų.

Ir negalima to dalyko tolimiems laikams atidėlioti. Daug ženklų rodo, kad ir patys lenkai ir jiems prietelingos valstybės neužilgo gal ims daryti spaudimą į Lietuvą, kad susitartų su Lenkija jai maloniomis sąlygomis. **Lietuvai tik tuomet pasiseks atlaikyti savo reikalavimą — Vilniaus grąžinimą — jeigu visa musų tauta bus vieninga netik mintimis ir jausmais, bet ir organizuotu darbu.** Kada Vilniaus Geležinio Fondo narių rėmėjų bus ne šimtai tukstančių, kaip dabar, bet milionai — tada ir Lietuvos balsas visose derybose bus daug galingesnis. Taigi lai Vilniaus pasų ir Vilniaus ženklelių platinimas bus vyriausias musų laikų obalsis. Lai tuo gyvai susirupina visos musų organizacijos be pakraipų skirtumo. Lai bus tam reikalui išnaudotos visos musų tautos šventės ir pramogos, k. a. daugel viešose vietose vasaros metu rengiamos Lietuvių Dienos. Ir pastatant pirmon vieton svarbius savo vietinius reikalus, vis delto galima bent dalį pelno iš tų pramogų skirti Vilniaus Geležinin Fondan.

Pakol Vilnius negrįš Lietuvai, patol juk, po teisybei nei nėra kito svarbsenio tautos reikalo kaip musų sostinės grąžinimas.

Kad neįvyktų ateityje kokių nors reikale Vilniaus pasų ir ženklelių platinimo nesusipratimų, skaitau reikalinga pažymėti:

1. Pasų ir ženklelių galima gauti A. L. R. K. Federacijos Centre (2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.), taipgi abiejuose Lietuvos Konsulatuose kaip ir pirmiau: New Yorke ir Čikagoje. Tenai reikia siųsti ir surinktus už išplatintus "pasus" ir ženklelius pinigus, kaipo auką Vilnijos lietuvių paramai.

2. "Vilniaus pasų kaina — 10 centų. Vilniaus ženklelių kainos:

a) Šv. Onos bažnyčia — Lietuvoje 50c., Amerikoje 5 cent.

b) Gediminas, Lietuvoje 1 lit., Amerikoje — 10 centų.

c) Gedimino pilies bokštas, Lietuvoje 10c., Amerikoje 10c.

d) Aušros Vartai Lietuvoje, 20c., Amerikoje 20c.

e) Vilniaus Universitetas Lietuvoje 2 lit., Amerikoje 20c.

f) Žygis į Vilnių Lietuvoje 5 lit., Amerikoje 50c.

g) Vytautas Lietuvoje 10 litų, Amerikoje 1 dol.

3. Tiems, kurie nori geriau pažinti ar geriau sekti Vilniaus kovos reikalus — labai patartina išsirašyti Vilniui Vaduoti Sąjungos leidžiamą lvisavaitinį iliustruotą žurnalą "Musų Vilnius" (dabar Amerikoje metams kaštuoja tik $2.00) ir įvairios literaturos Vilniaus klausimu. Taip ir kitais S-gos ir V. G. Fondo reikalais prašome kreiptis Lietuvon šiuo adresu:

Vilniui Vaduoti Sąjunga (arba Vilniaus Geležinis Fondas). Duonelaičio gatvė 9—a, Kaunas, Lithuania..

Su geriausiais linkėjimais
Tamstų darbuotei —
Kan. F. Kemėšis,
V. V. S-gos vice-pirmininkas,
V. G. Fondo pirmininkas.
1934—VI—23 d.

Dr. Vinco Kudirkos Paminklas Naumiesty, Kuris Pavadintas Kukirdos Naumiestis.

Visa Lietuva Pagerbė Daktarą Vincą Kudirką

Birželio 10 dieną visoje Lietuvoje buvo labai iškilmingai pagerbtas Lietuvos atgimimo pranašas ir tautos himno autorius, Dr. Vincas Dudirka. Visur buvo surengtos didžiulės šventės su prakalbomis, paskaitomis, jo kurinių skaitymu, eilėraščių deklamavimu, vaidinimais ir tt.

Tačiau įspudingiausiai Dr. Vincą Kudirką pagerbė Šakių Naumiestis. Ten buvo atidengtas naujai pastatytas kapitališkas Dr. Vincui Kudirkai paminklas. Paminklo atidengimo iškilmėse dalyvavo Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, beveik visi ministeriai, seni Kudirkos draugai-bendradarbiai, aušrininkai, varpininkai, studentų korporacijos, daugelio apskričių įvairiausios organizacijos ir apie 10,000 suplaukusi žmonių minia. Patį paminklą atidengė ir Šakių Naumiesčiui Kudirkos Naumiesčio vardą suteikė Lietuvos prezidentas. Paminklą pašventino Vilkaviškio vyskupas Reinys. Po to, buvo prezidento ir Kudirkos draugų kalbos apie tą didįjį lietuvį, pamaldos. Be to, jo garbei buvo paradas, dainų ir sporto šventės. Tokios iškilmės bent kuriame Lietuvos provincijos mieste vargu ar kada yra buvę.

Dabar įdomu žinoti, kaip šian dien atrodo tas Kudirkos Naumiestis, kuriame velionis ilgokai gyveno, didelius darbus nudirbo ir, kurį savo raštuose aprašinėjo. Naumiestis iš dviejų pusių supamas Šešupės ir Širvintos upių. Už jų santakos rubežiuojasi su Prusų lietuvių žemėmis, dabar Vokietijos valdomomis. Tai nedidelis, švarus 4,000 gyventojų miestelis. Naumiesčo vardas sutinkamas jau gana senose istorijose. Musų tautos atgimimo laikais, jis buvo labai žymiu lietuviškos literaturos iš Prusų į Lietuvą kontrabandiniu centru. Čia tada susitikdavo Didžiosios ir Mažosios Lietuvos veikėjai, čia jie tardavosi atbundančios lietuvių tautos reikalais.

Vincas Kudirka šiame Naumiesty išgyveno kelis metus, pačiu darbingiausiu laikotarpiu. Dar dabar Naumiesčio apylinkėse yra gana daug tokių žmonių, kurie asmeniškai pažinojo Kudirką, su juo kalbėdavosi, pas save į svečius kviesdavosi ir tt. Pačiame Naumiesty dar yra tas namelis, kuriame Vincas Kudirka mirė. Dabar šis namelis yra apleistas, jame žydelis laiko mėsos krautuvę. Taip pat dar yra tas Kudirkos aprašytasis tiltas, kurį jis turėjo galvoje, rašydamas Lietuvos tilto atsiminimus. Prieš miesto rinką, kurioje dabar pastatytas naujas Kudirkai paminklas, dar yra tas namas, kurio antrame augšte Kudirka bene dvejis metus gyveno. Naumiesčio kapinėse yra Kudirkos kapas. Ant jo pastatytas bronzos spalvos netašyto akmens paminklas. Prie paminklo yra prikalta marmurinė lentelė, ant kurios tik Kudirkos vardas paliktas rusų valdžios neliestas. Mat, ant tos lentelės dar rusų laikais buvo iškaltas sukurtas Kudirkos musų dabartinis tautos himnas „Lietuva, tėvynė musų". Tas labai nepatiko rusų valdžiai, ji pasamdė apylinkės gyventoją Zaleskį, kuris himno žodžius ir išskuto. Tas Zaleskis dar dabar, rodos, yra gyvas ir ties Naumiesčiu gyvena. Tsb.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

IŠTIKIMYBĖ

Kiekvienas užaugęs žmogus žino, kad **ištikimumas žmogui duoda garbę,** o neištikimumas pažeminimą.

Ištikimybė šeimoje lošia begalinai svarbią **rolę. Vedusių** gyvenime, iš vienos ar kitos pusės, pražudžius **ištikimumą, atsiveria** pragaro vartai. Ištikimu buti savo **tautai, savo valstybei,** yra pinigais nenuperkama garbė.

Ištikimybė, yra tai **draugingumo cementas.** Be ištikimybės draugingumas neturi prasmės. Kaip ir plytų be cemento nepastatysi tvirto muro, taip be ištikimybės **nepalaikysi draugingumo.**

Ištikimybė palaiko harmoningą gyvenimą poroje, **meilę** tarp tėvų su vaikais. Ištikimybė paeina nuo gerumo **širdies.** Ištikimybė bent kurioje kalboje yra žodis augštos **reikšmės.** Kas šito žodžio prasmę gerai supranta ir to **prisilaiko, tas yra** vertas augštos garbės žmogumi, nežiurint to, **ar jis yra turtingas,** ar vargšas. Ištikimo žmogaus vardas **visur skamba kai** aukso varpas.

Ištikimybė prasideda gerų tėvų **namuose: iš pat mažumėlės,** iš pat jaunų dienų, vyresnysis brolis **užstoja ir apgina** mažesnį, vyresnėji sesutė saugoja jaunesniąją.

Ištikimybė palaiko tautos gyvybę, galimumą **apsiginti nuo** svetimųjų puolimo ir persekiojimų bei pavergimo. **Ištikimas** savo šaliai pilietis ir vienas kitam, sudaro **daug stipresnę jėgą,** negu kareiviai su ginklu. Kareivis, jei jis **yra neištikimas,** gali pabėgti ir ginklą nusinešti pačiame **reikalingiausiame momente,** o ištikimybė pasilieks ant vietos.

Ištikimybė nuvedė Aleksandrą ir jo **30,000 makedoniečių** į Aziją ir kitas pasaulio dalis užkariauti.

Ištikimybė Romėnų Cezarį nuvedė **užkariauti Gaulus.**

Užpakaly visų didžiųjų **padarytų žygių stovi ištikimybė.** Jei Kolumbui nebutų buvę ištikimi jo **sankeleiviai, jis nebutų** pasiekęs Amerikos krantų.

Ištikimybė yra butinas dalykas **pakėlimui šeimos, išvystymui** susipratimo ir mokslo. Kas plečias **saugiai, tas yra auklėjamas** ištikimai.

Amerikos prezidentas Linkolnas buvo **ištikimas savo šaliai,** delto jam pavyko paliuosuoti vergus iš **turtingųjų vergijos.** Jo įlaidumas, pamiršimas kas buvo **blogu, atleidimas, o ne** kerštas širdy, rado didelio ištikimumo **piliečiuose.**

„Saldu ir pritinkama mirti už savo tėvynę", **sako senas** romėnų išsireiškimas. Tai prosenių dvasios **įkvėpimas pirm** išbudavojimo ant septynių kalnų Romos miesto.

Per tukstančius metų į kiekvieną karą jaunuoliai **drąsiai** traukė ginti savo šalį tik delto, kad jų tėvai jiems liepė, **kad** tėvai buvo ištikimi savo šaliai ir atidavė jai viską, **ką tik turėjo.**

Ištikimybė savo šaliai, pasitikėjimas savo vadams **yra nenugalima jėga.** Bet kariuomenės vadai turi buti **pilniausiai** ištikimi savo kareiviams. Tautos vadai turi buti ištikimi **savo** piliečiams. Ir delto parlamentinėse šalyse tol ministerijos šalies reikalus tvarko, kol piliečiai juose turi pasitikėjimą; kaip greitai tauta pareiškia nepasitikėjimą, taip greit ministeriai **sudeda** rezignacijas. Tik diktaturos ir apsoliutizmo valdomose šalyse piliečiai valdomi kumštimi ir nepaiso piliečių **nepasitikėjimo.**

Pasitikėjimas, pasitikėjimo vertam gmoguje, **yra taip kaip** jėga pliene, kuris naudojamas **dideliuose** miestuose **dangoraižių** statymui. Iš tvirto plieno pastatytas kad ir **augščiausias** budinkas duoda pasitikėjimo žmonėms jame **pačiose viršunėse** apsigyventi be jokios baimės.

Pasitikėjimas duoda galimumo **atsiekti tą, ko be pasitikėjimo** nebutų galimybės atsiekti.

Geriausias dalykas, tai kuomet **žmogus gali pareikšti:** „Aš pilnai juo pasitikiu".

Ištikimumo reikia mokyti **vaikus iš pat mažumėlės. Reikia** jiems įkvėpti, kokią **reikšmę turi ištikimumas vieni kitiems** netik šeimynoje, bet ir abelnai **gyvenime** su kuo tik **nepriseina** susidurti.

Laiminga ta šeima, kuri yra susirišusi tvirtais **ištikimybės** ryšiais. Kiekvienas tokios šeimos narys **jaučia ir žino,** kad gali pilnai pasitikėti vienas kitu iki pat mirties.

Kas svarbesnio gali buti pačiame musų **gyvenime, kaip** draugas, kuriam galima pasitikėti, **kad jis neatmainys savo** duoto žodžio, nors jam pačiam **skaudžiai priseitų nukentėti.**

Išauklėjimui savimi pasitikėjimo, žmogus niekuomet negali daleisti sau, kad ir menkiausios melagystės, **kuri žudytų** kitų pasitikėjimą.

Daugelis sako: „Pasižadėjau buti tokioj ir tokioj **vietoj ar** susirinkime, bet, ot, dabar man taip neišeina, tai **susilaikysiu,** pasakysiu kokią nors priežastį, kad savo pasižadėjimo negalėjau išlaikyti. Bene tai bus kam iš to skriauda? **Apsieis ir be** manęs".

Šitokis pasielgimas mažuose dalykuose, kurie ištiesų gal ir nesuteikia niekam jokios skriaudos, yra pradžia viso **blogo:** žudo pasitikėjimą savimi. Tai vieną. Antra, žmogus pripranta vaduotis melais ir jei iš pats mažens auganti vaikinas **ar mergina** pradeda tokiu keliu keliauti, tai ilgainiui visi sužino, kad tas ir tas niekuomet savo duoto žodžio neišlaiko. Ir tuomet jam niekas nieko netiki ar tai socialiam, ar draugijiniame gyvenime, ar biznio reikaluose. Ir kodaugiau tokių žmonių gyvenime randasi, to gyvenimas darosi nemalonesnis, sunkesnis. Melais ir apgaudinėjimais vaduojantis žmogus nustojęs savo gero vardo, gerų pasekmių negali laukti, nes pasitikėjimo netekęs žmogus yra ujamas ir blogiausioje padėty atsiradęs, neranda draugų, kurie jam ištiestų pagelbos ranką.

Ištikimybė yra vienas iš daugelio brangenybių, kurios pinigais nupirkti negalima, o vienok jos pirkti nereikia.

Delto jei netekai ištikimybės, stengkis ją atgauti. Jei turi ją, tai saugok taip, kaip savo akį. Nesigailėsi.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS NARIŲ PASITARIMAS.

Pereitame „Tėvynės" num. minėjome, kad liepos 8 ir 9 dd. įvyko Pittsburghe SLA. Pildomosios Tarybos narių suvažiavimas. Tačiau sugrįžęs iš Pitsburgho SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas paaiškino, kad tai nebuvo oficialus Pildomosios Tarybos suvažiavimas ir jokių galutinų nutarimų nedaryta, nors suvažiavę viršininkai ir apsvarstė apie 40 įvairių dalykų. Tai buvo tik ekzekutyvių viršininkų pasitarimas — konferencija, kurios nutarimai techniniais reikalais bus pavesta užgirti Pildomąjai Tarybai krivulės keliu.

Apkalbant SLA. organo „Tėvynės" reikalus visų nuomonė buvo palikti ją tokio pat didumo, kaip iki šiol buvo. Kad padidinus „Tėvynės" įplaukas, Prezidentas F. J. Bagočius sutiko pasirupinti gaut „Tėvynei" daugiau apmokamų apskelbimų.

Daug laiko pašvęsta aptarimui didelio vajaus, kuris turės buti pradėtas Susivienijimo plėtimui naujų narių gavimu. Galutinus tokiam vajui planus patiekti pavesta Prezidentui F. J. Bagočiui, kuriuos turės užgirti sekantis Pildomosios Tarybos suvažiavimas.

Nutarta pagaminti anglų kalboje agitatyvę knygelę apie Susivienijimą, tikslu supažindinti musų jaunimą su Susivienijimo tikslais ir uždaviniais.

Sumanyta rengti jaunimo eks kursija į Lietuvą, kad butų galima nuvežti Lietuvon keliolika pasižymėjusių lietuviškuose dar buose čiagimių lietuvių jaunuolių. Tokiu budu butų paraginti jaunuoliai dar gyviau dalyvauti Amerikos lietuvių visuomeniniuose darbuose, ypatingai Susivienijimo veikimo fronte.

Plačiai aptarta ir Susivienijimo Centro kėlimo į Pittsburghą reikalas ir kai kurie realųs žingsniai tuo reikalu padaryti. Kiti visi nutarimai yra techninio pobudžio, kurie liečia daugiausiai pomirtinių ir pašelpų išmokėjimą ir kurių išsprendimas pirmiausiai priguli ekzekutyvių SLA. viršininkų nuožiurai.

Pagaliau Dr. Vinikas pareiškė didelio pasitenkinimo Pittsburgho SLA. veikėjų ir narių draugingumu ir svetingumu. Mat pasibaigus Pildomosios Tarybos narių konferencijai, liepos 9 d., 9 val. vakare, Liet. Mokslo Draugijos Salėje, surengta šaunus pokilis, kuriame dalyvavo skaitlingas burys S. L. A. narių ir veikėjų, bei Pitsburgho lietuvių šviesuomenė. Labai nuoširdžiai draugingas upas viešpatavo šiame pokilyje ir tiesiog ovacijomis sutikti Pildomosios Tarybos nariai, kurie pasakė atatinkamas kalbas laike vakarienės.

Aplamai, matosi didelis noras ir pasirįžimas dirbti Susivienijimo naudai Pittsburghe ir apylinkėje. Tokiu SLA. veikėjų ir narių upu Dr. Vinikas yra labai patenkintas ir džiaugiasi, kad atgija Susivienijime senovinis entuziazmas veikimui, kurį žymiai buvo prislėgęs ekonominis sunklaikis. Galima tik palinkėti pittsburghiečiams SLA. veikėjams geriausio pasisekimo jų pasirįžimuose Susivienijimo konstruktyvių darbų fronte.

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS DAI-KĖ KUBILIENĖ

Dainininkė Ona Kubilienė, S. L. A. Apšvietos Komisijos nario, Dr. B. F. Kubiliaus žmona, sugrįžo į Ameriką liepos 16 d., Skandinavų Amerikos Linijos laivu „United States". Dainininkė Kubilienė Lietuvoje išbuvo virš tris metus ir rengėsi įstoti Lietuvos Operon. Sulig Lietuvos laikraščių pranešimo, ponia Kubilienė dainavo Lietuvos Operoje.

Sutikti grįžtančios žmonos buvo atvykęs New Yorkan ir Dr. Kubilius, kuris malonėjo atsilankyti „Tėvynės" Redakcijon ir ta proga plačiai pasikalbėta praplėtimo švietimo darbo Susivienijime. Sulig Dr. Kubiliaus pranešimo, SLA. Apšvietos Komisija rengia planus tokiam švietimo darbui ir kiek leis aplinkybės ir medžiaginės šgalės, tie planai bus vykinami gyveniman.

MOKYTOJAS JAUNAUSKAS GRĮŽTA LIETUVON

Atsilankęs „Tėvynės" Redakcijon mokytojas p. S. Janauskas, kuris pora mėnesių atgal atvyko iš Lietuvos susipažinti su Amerikos gyvenimu, pranešė, kad Amerika padariusi jam didelio įspudžio, tik nusiskundė anglų kalbos nežinojimu, kas jam žymiai sutrukdė nuodugniau visą Amerikos gyvenimą pažinti. Esą 80 nuoš. daugiau butų patyręs Amerikos padėtį, jei butų žinojęs anglų kalbą ir pats savistoviai butų galėjęs Amerikos abelną gyvenimą tyrinėti.

Atgal į Lietuvą p. Janauskas išvyko liepos 18 d., „Bremen" laivu.

LINKSMAS LAIVU PASIVAŽINĖJIMAS

Lietuvių Dailės Meno Ratelis rengia vakarinį — mėnesienos išvažiavimą laivu. Šis įdomus moonlight pasivažinėjimas Hudson upe, laivu „Americana" įvyks penktadienio vakare, rugpiučio 3 d. Išplauks iš Jersey City 7:45 val. vakare, o iš Battery prieplaukos 8:30 val. vakare.

Laive bus galima pasišokti ir pamatyti Broadway sceniškus perstatymus ir už visa tai reikės užsimokėti tik $1.00. Malonėkite vietas rezervuoti iš anksto, nes Ratelio vardu bilietų nebus galima gauti prieplaukose. Visi lietuviai prašomi dalyvauti šiame pasivažinėjime laivu ir bilietus iš anksto malonėkite nusipirkti pas Ratelio narius, arba galite telefonu ar laiškais užsisakyti sekamai: Mrs. Helen Kulber, 317— 84-th St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: Shore Road 8-5610. Taipgi galima gauti ir Ratelio Studijoj, 266 Fliatbush Ave., Brooklyne, antradieniais ir ketvirtadieniais po 8-tos val. vakarais.

Širdingai kviečiame visus dalyvauti.

Rengėjai.

NAUJAS TAMMANY HALL VADAS.

Garsioji New Yorko politinė mašina Tammany Hall išrinko sau nauju vadu James J. Dooling liepos 16 d. Naujas vadas išrinktas vienbalsiai, kuomet senosios gvardijos kandidatas Stephen A. Ruddy savo kandidaturą ištraukė.

Už išrinkimą Dooling'o stipriai stovėjo ir prezidento Roosevelto leitenantas generalis pašto viršininkas Farley, todel Dooling'as buvo skaitomas nacionalės administracijos kandidatu. Dabar be abejonės daugelis federalių darbų bus teikiama Tammany Hall pateptiniams, kad tuo budu sustiprinus demokratų mašiną New Yorke. Bet vargiai pavyks ir prezidento Roosevelto pagelbininkams Tammany Hall mašiną sustiprinti iki tokio laipsnio, kad ji galėtų užvaldyti New Yorką iki tokio laipsnio, kaip buvo pirm fiušionistų laimėjimo. New Yorko visuomenė dar neužmiršo buvusių Tammany Hall tigro globojamų administracijų grafto ir korupcijos, kas paskandino miestą į neišbredamas skolas ir politikieriai susidėjo sau į kišenius šimtus milionų dolerių piliečių sumokamų mokesčių. Tokie graftai greitai neužmirštami.

PAMINĖJO DARIŲ-GIRĖNĄ.

Liepos 15 d., Floyd Bennett erodrome, Amerikos Liet. Legiono Dariaus-Girėno Posto pastangomis surengta liudnos musų žuvusių lakunų minėtuvės. Kalbėjo Lietuvos Generalis konsulas, pulk. P. Žadeikis, žymi amerikietė-lakunė Viola Gentry, „Amerikos" redaktorius, p. J. Vilniškis ir Floyd Bennett erodromo inspektorius, p. Adams. Programą vedė ir gana gražią prakalbėlę pasakė p. K. Jurgėla.

Visi kalbėtojai, vienokiomis ar kitokiomis frazėmis, atpasakojo musų žuvusių lakunų užsibrėžtą tikslą, kurio jie, net savo gyvybes aukodami, siekė. Visi apgailavo, kad juos toks likimas sutiko Soldino miškely, Vokietijoje, jau veik tikslą pasiekus. Ypač nuosėkli ir įspudinga kalba buvo p. Žadeikio. (Gaila tik, kad kalbėjo angliškai ir ne visi lietuviai ją galėjo suprasti.)

Įspudingas momentas buvo tuomet, kai antrojo korpuso kapelionas Head perskaitė apeigoms atatinkamą maldą, kai burelis Amerikos kareivių paleido tris salves į saulėtąją erdvę ir kai po tų šuvių trimitas sugaudė, rodos primindamas, kad pernai — lygiai metas atgal — šiame pačiame erodrome du narsųs Lietuvos sunųs, lėktuvu kilo į erdves, kad pasiekus laikinąją sostinę, Kauną ir kad tuo išaugštinus musų tėvynės vardą. Bet tą tikslą jiems nepavyko atsiekti. Anoje pusėje vandenyno, jau visai netoli Lietuvos jie žuvo... Nuotaika apie 2,000 žmonių minioje buvo neapsakomai rami ir graudinanti: vyrai prisidėję kepures prie krutinių, moterys nulenkę galvas... Visų veiduose ašaros... Ir kurgi neašaros: du metai atgal jie dar su mums gyveno, musų garbei kilo į erdves, o šiandien jau minime jų nelaimingai pasibaigusio žygio metines sukaktuves...

Be lietuvių, kurių galėjo buti apie 1,500, buvo nemaža ir svetimtaučių. Visi jie taipgi ceremonijomis domėjosi.

Be šių apeigų, Darius-Girėnas minėta ir kitokiais budais. P-no V. Matusevičiaus vedama WMBQ stotis tam tikslui buvo pašvęsta nuo liepos 10 d. iki 17. Tomis dienomis oro bangomis jauni vaikučiai ir mergaitės skaitė apie Darių-Girėną ir šiaip patriotingas eilutes. Liepos 16 d. be didelio burio vaikučių-deklamuotojų, kalbas pasakė keli lietuviai legionieriai. Šiam reikalui liepos 16 d. minima stotis pašvęsta per virš valandą laiko. Tos pačios stoties liet. valandos vedėjas p. J. Dumčius irgi ganėtinai laiko pašventė žuvusių lakunų paminėjimui. Liepos 17 d. p. Ginkus irgi virš valandą laiko per radio žuvusių lakunų paminėjimui paaukojo. Čia irgi pasakyta ištisa eilė kalbų. Liepos 17 d. ryte kun. Pakalnio bažnyčioje laikyta liudnos pamaldos už žuvusiųjų sielas. Dalyvavo daug žmonių.

Trumpai sakant, Brooklynas-New Yorkas žuvusius lakunus paminėjo žymiai. Visa kolonija tuo nuotikiu buvo sujudusi, kad tik kogeriau musų karžygius pagerbus, kad tik kodaugiau jiems priklausomos garbės suteikus.

Rep.

Kuopos Susirinkimas

Racine, Wis. SLA. 100 kuopos susirinkimas įvyks rugpiučio mėn. pirmą sekmadienį, 2 val. po pietų, Union Hall. Kviečiami visi nariai atsilankyti, nes turime aptarti apie buvusio Seimo padarytus tarimus ir pareikšti savo nuosprendį.

M. Kasparaitis — pirm.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kp. rengia linksmą pikniką, kuris įvyks sekmedieny, liepos 29 d., Frank Vedro uky, Creighton, Pa. Vieta labai patogi. Šokiams yra salė. Bus geras orkestras, kuris grieš visokius šokius. Norinčius į pikniką nuvažiuoti trokai nuvežš už dyką. Pirmas trokas išeis nuo Ukrainų salės 1:30 val. po piet. Antras — 3 val. Sustos prie gatvekarių stoties. Kas nori važiuoti į minimą pikniką, lai ateina į minimas vietas, o iš ten bus nuvežti. Visus atsilankyti kviečia — Rengimo Komisija.

—o—

NEW HAVEN IR ANSONIA, CONN. — SLA. 142 kp., iš New Haven, ir SLA. 66 kp., iš Ansonia, Conn. bendras išvažiavimas įvyks liepos 29 d., garsiam Indian Grove parke, šalia Savin Rock, West Haven, Conn. Bus visokių pamarginimų, jų tarpe ir virvės traukimas, kur persiims New Haveno ir Ansonia drutuoliai. Visi vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami šiame musų parengime skaitlingai dalyvauti. Visi busite patenkinti. — Kviečia Rengėjai.

—o—

SLA. 2-RO APSKRIČIO metinis piknikas įvyks rugpiučio 5 d., 1934 m., Voses Pavillion, Maynard, Mass. Bus didelis sporto programas, laimėtojams bus duodama brangios dovanos. Gros J. Dirvelio orkestras. Bus daug svečių iš apylinkių valstijų. Busai eis iš visų Mass. valstijos miestų. Nepamirškite visi dalyvauti šiame didžiausiame piknike, kuris buna vienatinis Mass. valstijoje.

—o—

SLA. 7-TAS APSKRITYS rengia šaunų metinį pikniką sekmadieny, rugpiučio 5 d., Sans Souci Parke, kuris visiems šios apylinkės lietuviams yra gerai žinomas. Šis parkas yra parankiausia vieta kiekvienam šios apylinkės lietuviui atvykti, nes iš Wilkes Barre kainuoja tik 10c. gatvekariu. Šiame parke yra didelių medžių ir piknikui smagesnės vietos negali buti. Kviečiame visus iš Wyoming klonio lietuvius ir ypatingai SLA. narius atsilankyti į pikniką — Komitetas.

IR LABAI SERGANTI NENUSTOKIT VILTIES
DOVANAI MILLERTONE
Mažas pakelis žolių
Norim, kad kuodaugiausiai žmonių sužinotų apie šias žymias žolių gyduoles kurios atliko stebėtinų pasekmių vidurių ligose, reumatizmo, širdies plakimo ir inkstų ligose.
Pavyzdis DOVANAI—Rašykit
J. S. MILLER, Inc., Dept. L. 2
62 Beacon St., Newark, N. J.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Paieškojimas

Paieškau Teklės Dzikienės ir jos dukrelės. Pirmiau jos gyveno Worcester, Mass. Girdėjau kad apsivedė, bet pavardės po vyrui nežinau. Kas žino kur jos randasi, prašau pranešti jų antrašą, aš už tai busiu labai dėkingas. Taipgi bukite malonios pačios atsišaukti.

JUOZAS DZIKAS,
119 Horton Ave.,
PORT CHESTER, N. Y.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia musų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja musų laivas "MARIEHOLM" kelionės laikas 24 valandos.
IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
Gripsholm ..... Liepos 25
Kungsholm, .. Rugpiučio 18
Drottningholm Rugpiuč. 25
Gripsholm ..... Rugsėjo 6
Kreipkitės į vietinį agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Str., New York, N. Y.

NE NUSIMINKITE
Jųs galite gauti pas savo vaistininką tam tikrą TONIKĄ, kuris per ilgą laiką buvo vieno įžymaus gydytojaus preskripcija. Tai yra tikrai gera naujiena del vyrų — tik reikalaukite
Nuga-Tone
Mėnesinis treatmentas už dolerį — pilnai garantuotas. Jeigu jųs nesijausite tvirtesniu, arba jeigu nebusite pilnai patenkinti, jusų pinigai bus jums sugrąžinti.

„IŠMINTIS"
NAUJAS, DIDELIS, GRAŽUS
Mokslo, Meno, Satyros ir Verslo
VISUOMENIŠKAS ŽURNALAS
Turiningas įdomiais ir naudingais raštais; paveiksluotas, su anglų kalba skyrium jaunimui; daug jumoristinių eilių ir poezijos.
Bendradarbiauja Gabiausi Rašytojai
Kaina metams $1.50. Kopija 15c.
Kanadoj ir Užrub. metams $2.00
Prenumeruokite šiuo adresu:
Išmintis Publishing Co.
315 E Street, South Boston, Mass

UŽ LIETUVOS BONUS
Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

SKAITYKITE KNYGĄ
AMERIKA
Arba rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.
„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE"

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU AMERIKOJE
KNYGYNE
Galima Gauti Sekančios Knygos:
Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. $1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ..... 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Namų ir Ypatos Hygiena, 31 pusl. ..... .10
Nuo Degtinės (Komedija), 19 pusl. ..... .10
Petras Žemaitis, 69 pusl. ..... .15
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
Rutvilė (Tragedija), 151 pusl. ..... .40
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.
—o—
SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:
Aisopo Pasakos, 346 pusl. $1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose ..... .25
Aras, Kvartetas ..... .40
Susiprato (Tragi-Komedija) pusl. 64 ..... 20c.
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai). 103 pusl. ..... .50
Geografija arba Žemės Aprašymas. 467 pusl. 3.00
Iš musų kovų ir žygių, 59 pusl. ..... .15
Kražių Ckerdynė, 77 pusl. ..... .15
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama .40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 ..... 1.00
Valgių Gaminimas ir Namų Prižiurėjimas 173 pusl. $1.00
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. $2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 ..... 1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslui), pusl. 314 ..... 1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), puslapių 392 ..... 2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
—o—
MIKO PETRAUSKO.
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:
Eglė (Žalčių Karalienė) 10.00
Kanklės 1920 Metų 2.00
Pasaka (Dramatiška Daina) ..... .80
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas ..... .75
—o—
ANTANO BAČIULIO.
Oi, Dainos (solo arba duetui) ..... .50
Piemenėlis (Duetas) ..... .50
Lietuva (solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
Meilė (Love) (Solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
Artojas (solo žemam bailsui ir pianui) ..... .75
O, Laisve (Mišram kvartetui arba chorui) ..... .50
Jonas ir Sijonas ir Suktinis (solo balsui ir pianui) ..... .75
Audra prieš dieną (solo) 1.00
Žvaigždutė ir Aušta rytas (solo ir duetas) ..... .75
Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) 1.25
Myliu (Mišram kvartetui arba chorui) ..... .75
Kokvėjai pučia (Keturiems balsams ir pianui) ..... .50
Reikalaudami augščiau minėtų knygų, rašykite sekančiai:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.